Provincie
Noord-Holland

Uitvoeringsprogramma Oostelijke Vechtplassen

Behorende bij Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen

UvP

Provincie Noord-Holland

VVBB
bedrijven Boomhoek

vereniging KIEVITSBUURTEN

PROVINCIE :: UTRECHT

VECHTPLASSENCOMMISSIE
COMMISSIE VOOR DE VECHT EN HET OOSTELIJK EN WESTELIJK PLASSENGEBIED

HISWA

Wijdemeren

RECRON

gemeente Stichtse Vecht

Hilversum Mediastad

Platform
Recreatie & Toerisme
Wijdemeren

waternet
waterschap amstel gooi en vecht
gemeente amsterdam

watersportverbond

anwb

Natuurmonumenten

TKBN
Toerfietsche Kano Bond Nederland

Plassenschap
Loosdrecht e.o.

LTO NOORD

Regio Gooi en Vechtstreek

Belangenvereniging Loosdrechtse Plassen

waterschap
amstel gooi en vecht

UITVOERINGSPROGRAMMA

Oostelijke Vechtplassen

Behorende bij Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen

Fotografie
Provincie Noord-Holland: pagina 8
Natuurmonumenten: pagina 6, 25, 28
Krabmedia: omslag en pagina 7, 9, 13, 16, 33, 35, 62, 63
Overheid.nl: pagina 11
Flaticon: pagina 11
Rob Vrolijks: pagina 12, 32
Plassenschap: pagina 13
Wim Weijs: pagina 18
Waternet: pagina 21
Martin Mollet: pagina 23
Waldnet: pagina 23
Mark van Heukelem: pagina 23
M.A. Koekkoek: pagina 24
Ulco Glimmerveen: pagina 25
Entomolo: pagina 28
Jan van der Winden: pagina 28
Louk Welter: pagina 28

PNH heeft getracht om de eventuele rechthebbenden van gepubliceerd materiaal op te sporen. Dat is niet in alle gevallen gelukt. Wie meent dat gebruik van bepaald materiaal inbreuk maakt op enig recht dat hem/haar toekomt of zijn/haar (privacy)belangen schaadt, kan dit laten weten door contact op te nemen met het secretariaat.

Colofon

Uitgave
Provincie Noord-Holland
Postbus 123 | 2000 MD Haarlem
Tel.: 023 514 31 43 | Fax: 023 514 40 40
www.noord-holland.nl
post@noord-holland.nl

Kenmerk
PNH-20171206/935022

Eindredactie
Provincie Noord-Holland
Directie Beleid | Sector Groen

Grafische verzorging
Xeroxmediaservices

Oplage
200 exemplaren

Haarlem, december 2017

Dit Uitvoeringsprogramma heeft tot doel een krachtige uitvoeringsimpuls te geven aan de ambities en doelstellingen die partijen in het gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen hebben afgesproken.

Voor elk van de drie categorieën uit het gebiedsakkoord (ontwikkelen vrijetijdslandschap, versterken ecologische waarden, transformatie recreatiesector) zijn in de hoofdstukken 1, 2 en 3 concrete acties en projecten benoemd om de komende periode (2017-2027) uit te voeren, inclusief bijbehorende kostenraming. Ze vormen een samenhangend pakket aan maatregelen gericht op een integrale kwaliteitsverbetering in het gebied.

Realisatie van dit programma vraagt overkoepelende regie om deze samenhang tijdens de uitvoering te waarborgen en er zorg voor te dragen dat alle onderdelen, ook de lastigste, tijdig worden uitgevoerd. In hoofdstuk 4 is beschreven welke organisatiestructuur op goede manier kan zorgdragen voor deze programmaregie. Hierbij is ook aangegeven welke partij (of partijen) welk programmaonderdeel gaat trekken. Hoofdstuk 5 laat zien hoe de financiële dekking van het programma is opgebouwd. Per programmaonderdeel is aangegeven welke partijen hier financieel aan bijdragen en welke onderlinge verdeelsleutel wordt gehanteerd.

VOORWOORD

De Oostelijke Vechtplassen vormen een prachtig en afwisselend gebied nabij de randstad. Een gebied dat rijk is aan natuur en cultuur en volop recreatiemogelijkheden biedt.
Maar een flinke kwaliteitsimpuls is nodig. Er is jarenlang onvoldoende geïnvesteerd in het gebied waardoor de leefomgeving, de natuur en de recreatie achteruit zijn gegaan. Het achterstallig onderhoud werd te omvangrijk om nog vanuit één partij te kunnen oplossen.

Daarom ben ik blij met het gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen, waarin we verschillende problemen gezamenlijk gaan aanpakken en oplossen.
Dit uitvoeringsprogramma, dat onderdeel is van het gebiedsakkoord, bevat verschillende projecten, die in de komende tien jaar in het gebied zullen worden uitgevoerd. Het gaat om verbeteringen op het gebied van natuurontwikkeling, waterkwaliteit, en land- en waterrecreatie. En het gaat om het beter benutten van de potentie voor natuur- en landschapsbeleving en om de aanpak van het baggerprobleem.

Dit gebiedsakkoord bekrachtigt de samenwerking in dit mooie gebied, met winst op alle fronten. Winst voor natuur, water, recreatie, landschap en economie. Hardnekkige problemen worden aangepakt en ook grote veranderopgaven en spannende, ingewikkelde maatregelen zijn aan de orde. De uitvoering hiervan vraagt om creativiteit en om het zorgvuldig afwegen van belangen. Het gebiedsakkoord is niet alleen een akkoord tussen partijen, het is ook een grote uitdaging.

Ik ben blij dat we die uitdaging aangaan, dat we de urgentie voelen, en dat we eindelijk de jarenlang slepende opgaven en dossiers rond de Oostelijke Vechtplassen oppakken.

Samen zullen we stappen voorwaarts kunnen zetten. Op weg naar een brede kwaliteitsverbetering van het gebied!

Cees Loggen,
Gedeputeerde Water en Waterrecreatie van de provincie Noord-Holland

INHOUD

3 **Voorwoord**

6 **1 Ontwikkelen vrijetijdslandschap**
7 Project 1.1 | Recreatieve routes & natuur- en landschapsbeleving
8 Project 1.2 | Vaarverbinding 's-Gravelandsevaart
9 Project 1.3 | Vaarverbinding Loosdrechtse Plassen - Hilversums Kanaal
10 Project 1.4 | Onderzoek ontsluiting & toegankelijkheid
12 Project 1.5 | Van dorpslint naar recreatieboulevard
12 Project 1.6 | Prijsvraag 'Icoon Oostelijke Vechtplassen'
13 Project 1.7 | Bagger, zwevend slib en waterplanten Loosdrechtse Plassen
14 Project 1.7.1 Aanpak baggerproblematiek
15 Project 1.7.2 | Aanpak zwevend slib: helder water en ontwikkeling waterplanten
16 Project 1.8 | Herstel & duurzaam behoud legakkerlandschap Kievitsbuurten

18 **2 Versterken ecologische waarden**
21 Project 2.1 | Realiseren Nationale natuurnetwerk (NNN)
23 Project 2.2 | Realiseren ecologische verbindingen tussen gebieden
24 Project 2.3 | Verbeteren waterkwaliteit
25 2.4 | Natte natuur
25 Project 2.4.1 | Nieuw habitat moerasvogels en botanische waarden op privaat eigendom
26 Project 2.4.2 | Verkenning nieuwe natuurgebieden
26 Project 2.4.3 | Natuureilanden
26 Project 2.4.4 | Verlanding
27 2.5 | Ganzenvraat en exoten
28 Project 2.5.1 | Plan van aanpak populatiebeheer ganzen
28 Project 2.5.2 | (Nood)maatregelen Ganzenvraat t.b.v. de Grote Karekiet
29 Project 2.5.3 | Bestrijding exoten

30 **3 Transformatie recreatiesector**
31 Project 3.1 | Gebiedsloods
32 Project 3.2 |Transitieteam recreatie & toerisme
33 Project 3.3 | Integreren recreatie en natuur
34 Project 3.4 | Pilot/verkenning Bedrijven investeringszone (BIZ)

35 **4 Organisatie en planning**
36 4.1 | Trekkers per programma onderdeel
36 4.2 | Organisatiestructuur
37 4.3 | Planning

38 **5 Financiering**

40 **Bijlagen**
41 Bijlage 1 | Kaart projectgebied met deelgebieden
42 Bijlage 1a | Kaart inventarisatie ontbrekende schakels van recreatieve routes op land
43 Bijlage 1b | Kostenverdeling recreatie
44 Bijlage 1b | Kostenverdeling recreatie (Vervolg)
45 Bijlage 1c | Kaart recreatieve vaarroutes
46 Bijlage 1d | Uitsplitsing kosten 's-Gravelandsevaart
47 Bijlage 2a | Kosten raming kasritme en financieringsvoorstel bagger aanpak
48 Bijlage 2b | Kostenraming en financieringsvoorstel zwevend slib aanpak
49 Bijlage 3 | Toelichting mesotrofe verlanding
50 Bijlage 4 | Kaart indicatieve vogelmaatregelen incl. zoekgebieden
51 Bijlage 5 | Kaart verkenning kansrijke locaties voor mesotrofe verlanding
52 Bijlage 6a | Kaart NNN opgave
53 Bijlage 6b | Tabel NNN opgave
54 Bijlage 6c | Kaart type eigenaren niet-ingerichte NNN gronden
55 Bijlage 7 | Kaart ontsnipperingslocaties
56 Bijlage 8 | Kostenoverzicht versterken ecologische waarden
57 Bijlage 9 | Kaart watersysteemmaatregelen
58 Bijlage 10 | Kaart biologische kwaliteit waterlichamen
59 Bijlage 11 | Kaart zoeklocaties maatregelen voor N2000 moerasvogels
60 Bijlage 12 | Kwantificering maatregelen voor N2000 moerasvogels
61 Bijlage 13 | Kaart impressie Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen

Impressie Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen

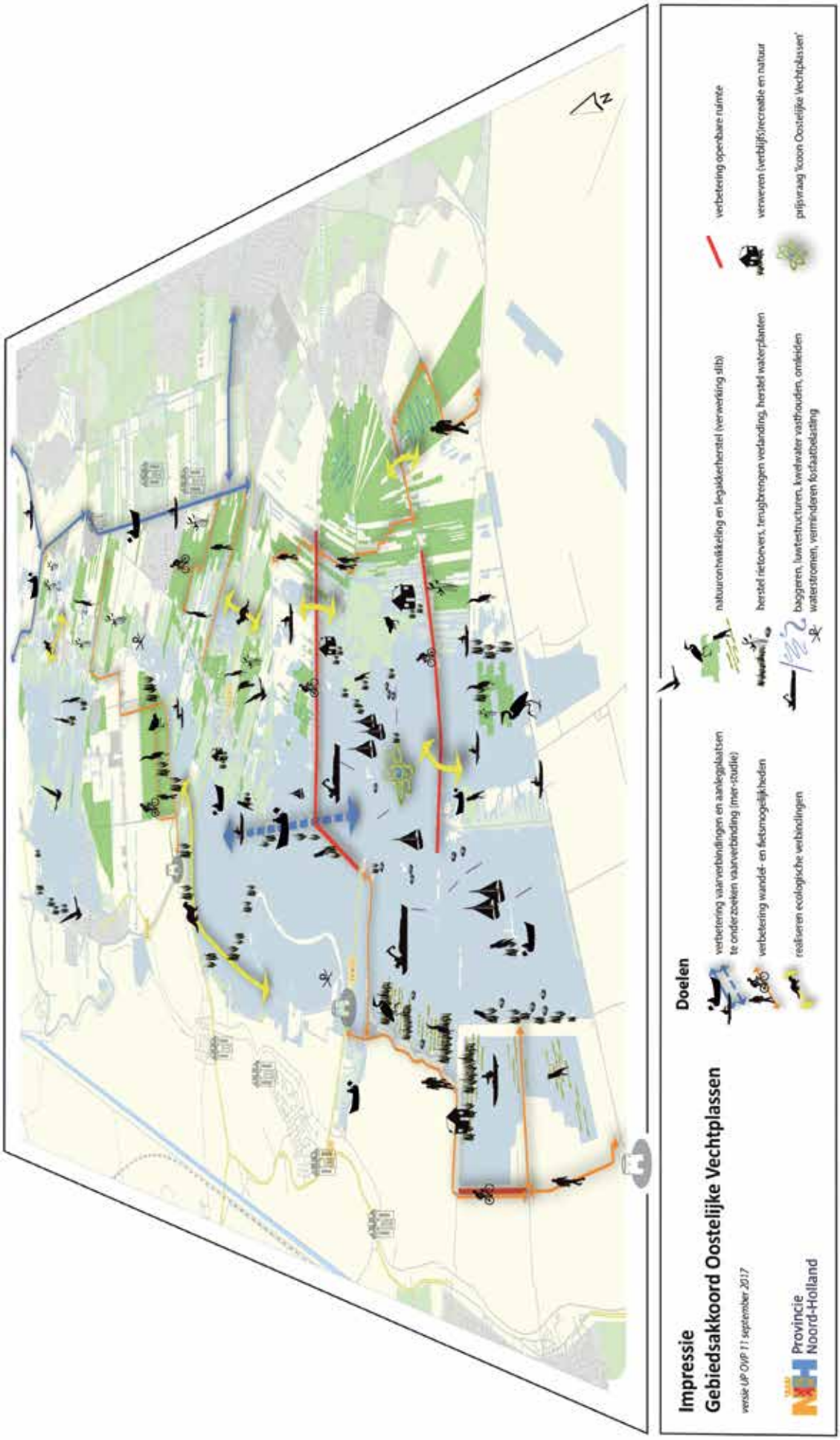

ONTWIKKELEN VRIJETIJDSLANDSCHAP

De komende jaren wordt het Vechtplassengebied verder ontwikkeld tot 'vrijetijdslandschap', een aantrekkelijk en toegankelijk groen gebied waar mensen graag wonen, werken en recreëren. Met een breed aanbod aan vrijetijdsactiviteiten, met publieke en private recreatieve voorzieningen van goede kwaliteit en met talrijke mogelijkheden om het gevarieerde waterrijke (cultuur) landschap, met topnatuur en sporen van een rijke historie, volop te beleven. Met een aantal investeringsprojecten en processen willen partijen het vrijetijdslandschap versterken. Het gebied wordt toegankelijker, aantrekkelijker en bekender gemaakt, met voorzieningen en activiteiten die passen bij de schaal en het karakter van het gebied. Om hierin de komende jaren een belangrijke stap te zetten, zijn de volgende speerpunten benoemd:

- De aanleg van recreatieve routes (varen, fietsen, wandelen en paardrijden).
- Het verbeteren van de verkeerskundige ontsluiting en toegankelijkheid van het gebied (incl. zonering, parkeren, transferia, overstappunten, bereikbaarheid met OV).
- Het attractiever maken van de dorpslinten (Loosdrechtse dijken, de Scheendijk).
- Herontwikkeling van de eilanden in Loosdrechtse Plassen en Wijde Blik, incl. creëren van een icoon voor het Loosdrechts Plassengebied.
- Het duurzaam oplossen van de baggerproblematiek in de Loosdrechtse plassen, in combinatie met het verbeteren van de waterkwaliteit.
- Het herstellen en versterken van kenmerkende landschappelijke structuren (legakkers, petgaten en rietlanden).

De speerpunten zijn vertaald in de volgende projecten die in 2017 in gang gezet worden:

Project 1.1 | Recreatieve routes & natuur- en landschapsbeleving

Aanleg van de ontbrekende schakels uit het wandelpadennetwerk Gooi & Vechtstreek, zodat een aaneengesloten wandelnetwerk ontstaat op basis waarvan verschillende routes en ommetjes beschikbaar komen die bijdragen aan de beleving van natuur, landschap, cultuurhistorie en water. Het gaat om de aanleg van tenminste de volgende nieuwe paden:[1] wandelpaden Horstermeerpolder-zuid (incl. doorsteek naar gewenst 'zonneveer' naar Fort Kijkuit en gewenste TOP & transferium Molen van Gabriël), Korremofpad & Groenewoudpad bij Kortenhoef, Loosdrechts Zoddenpad (m.n. nog niet gerealiseerd midden- en zuiddeel) en wandelbrug 's-Graveland (mogelijkheid om tegelijk een dassenoversteek (wens van Natuurmonumenten) te realiseren wordt onderzocht). Daarnaast gaat het om de aanleg van een aantal wandelpaden aan de westzijde van de Loosdrechtse Plassen t.b.v. beleving van landschap en cultuurhistorie: Fortenwandelpad (en ontwikkeling Fort Spion), Nieuwe

1) De verkenning van de ontbrekende recreatieve schakels op land zijn mede gebaseerd op het 'Fiets- en wandelpaden plan Noordelijke Vechtstreek' (juni 1998). Op basis van toekomstige gesprekken met belanghebbenden wordt de wenselijkheid en haalbaarheid van het realiseren van deze paden nader bepaald.'

Polderpad (Westelijke Drecht) en legakkerpaden Kievitsbuurt - t.z.t. op te nemen in het wandelnetwerk Groene Hart (deel Stichtse Vecht) van Recreatie Midden-Nederland (RMN). Meenemen van maatregelen om het gebied rondom de aan te leggen paden beleefbaar te maken (bv vogel-uitkijkpunten).

Naast wandelpaden betreft het de aanleg en onderhoud van enkele kano- en/of sloepvoorzieningen (aanlegplekken Oude Haven Hilversum, passeerbaar maken Noorder- en Zuidersluis, aanlegplekken bezoekerscentrum Natuurmonumenten 's-Graveland) en een aantal fietsverbindingen, te weten de fietsdoorsteek Horstermeerpolder, fietspad Kievitsbuurt en fietsvriendelijke routes in de dorpslinten van Oud- en Nieuw-Loosdrecht.

De mogelijkheid en wenselijkheid voor het realiseren van nieuwe kanoroutes (zoals de wens voor een kano-overdraagplaats Moleneind – Vuntus) en aanleg van kanovoorzieningen zal nader worden onderzocht; apart budget voor kanoroutes en overstappunten wordt gereserveerd.

Er is nadere planuitwerking nodig van deze paden en routes, waarbij - waar mogelijk - koppeling wordt gelegd met de uitvoering van andere projecten zoals de aanleg van natuurgebieden, de herontwikkeling van de dorpslinten en/of de aanleg van nieuwe vaarverbindingen. Tevens vormt de toegankelijkheid voor minder-validen bij de planuitwerking een aandachtspunt in het op te stellen PvE.

De paden op kaart met kostenindicatie recreatieve verbindingen zijn weergegeven in bijlage 1a en 1b: Recreatieve routes.

Indicatie kosten: € 2.621.000,-

Project 1.2 | Vaarverbinding 's-Gravelandsevaart

Herstel van de bevaarbaarheid van de 's-Gravelandsevaart Midden met een minimale doorvaarhoogte van 1,20 m en een diepgang van 80 cm door het nemen van de volgende maatregelen (zie bijlage 1c):

- upgrade/verplaatsen van de Noordersluis;
- aanpassen van de Corverbrug;
- upgrade/ verplaatsen van de Zuidersluis en -brug met automatische bediening;
- aanbrengen remmingswerken en herstel van (deel van de) oeverbescherming/beschoeiing.

Voorwaarde voor de aanpassingen is dat de constructies goed passeerbaar zijn voor kano's (m.n. de Noordersluis). Randvoorwaarde is tevens dat de toegang voor gemotoriseerde boten naar de Karnemelksloot beperkt wordt om hier toename van de recreatievaart te voorkomen. Het herstel van de bevaarbaarheid heeft gevolgen voor de natuur (toenemend gebruik, meer verstoring), oevers en funderingen (golven, zuiging en stroming (retourstroming en schroefstraalstroming), bewoners (drukte) en waterkwaliteit (beschadigen water- en oeverplanten en woelen de waterbodem om). Ter compensatie kunnen de volgende mogelijke maatregelen worden overwogen: onderzoek naar noodzaak en mogelijkheden maatregelen aan oevers, natuurmaatregelen in de Hilversumse Bovenmeent (zie kader hieronder) en beperkte vaarregiems. Het instellen van een vaarregiem, waardoor de nieuwe verbinding alleen opengesteld wordt voor met de hand of elektrisch voortgedreven vaartuigen kan ter overweging nader onderzocht worden; hiermee wordt ingespeeld op een gewenste toekomst, wordt een nieuwe gebiedskenmerk gecreëerd en wordt tegemoet gekomen aan de vrees van aanwonenden voor lawaai- en stankoverlast.

Natuurmaatregelen ter compensatie vaarverbinding

Als gevolg van toename van recreatievaart in de 's-Gravelandsevaart zal extra verstoring optreden van onder andere purperreiger en zwarte stern, beide doelsoorten in het N2000 gebied Naardermeer. Mitigerende en compenserende maatregelen als bedoeld in de Wet natuurbescherming zijn dan geboden. Beide soorten hebben bovendien behoefte aan uitbreiding van het foerageergebied. Deze maatregelen worden bij voorkeur genomen in of aansluitend aan de verstoorde gebieden, waarvoor de Hilversumse Bovenmeent de meest geschikte locatie is. Hiertoe zijn een aantal oplossingsrichtingen mogelijk. De Hilversumse Bovenmeent maakt al deel uit van het NNN. Inrichting dient plaats te vinden voorafgaand aan de realisatie van de vaarverbinding. Op dit moment heeft de Hilversumse Bovenmeent te leiden van verhouting waardoor voorheen open waterpartijen aan het dichtgroeien zijn. Hiermee verdwijnt foerageergebied voor beide soorten. Door het opstaande hout te verwijderen en de oevers weer af te vlakken ontstaat meer open water met slikkige oevers. Het afvlakken van de oevers kan ook plaatsvinden op delen waar geen houtopstanden zijn maar waar verruiging is opgetreden. Door deze ingrepen ontstaat niet alleen foerageerbiotoop voor purperreiger en zwarte stern, maar profiteren veel andere dier- en plantensoorten. Daar waar bijvoorbeeld riet terugkeert, ontstaat broedbiotoop voor bijvoorbeeld snor. De snor is één van de kwalificerende soorten voor het Natura 2000-gebied Naardermeer. Daarnaast komt in de nabije toekomst een gedeelte van de Hilversumse Bovenmeent, dat op dit moment nog in agrarisch gebruik is, vrij voor natuur-ontwikkeling. Dit biedt goede kansen om bij de inrichting van dit gebied rekening te houden met de biotoopeisen van purperreiger en zwarte stern. Mogelijk kan hier zelfs waterriet ontwikkeld worden, wat een vereiste is voor het leefgebied van de grote karekiet. Ook deze soort is een kwalificerende soort voor het Natura 2000-gebied Naardermeer.

De volgende acties worden in 2017 gestart:

- Onderzoek naar de oevers en de fundering van woningen langs de vaart en de staat van de beschoeiing en de invloed die toenemende vaarbewegingen hierop zal hebben.
- Nader overleg met bewoners langs de 's-Gravelandsevaart over het vaarregime, afspreken dat zo goed mogelijk rekening wordt gehouden met privacy en rust bewoners.
- Onderzoek aanlegmogelijkheden voor bewoners.
- Planuitwerking van de upgrade/verlegging van de Noordersluis mogelijk in combinatie met verbeteren verkeerskundige situatie, plan gepaard laten gaan met vergunnen aanlegsteigers voor bewoners 's-Gravelandsevaart, compensatie in vorm van rietoevers nodig ten behoeve van toename vaarbewegingen en aanleg wachtplaatsen.
- Uitwerking mitigerende maatregelen ter voorkomen van effecten op waterkwaliteit en natuurwaarden: zoals het instellen van vaarregiem, het aanleggen van vooroevers om water- en oeverplanten te beschermen in de 's-Gravelandsevaart noord en midden, stimuleren van elektrisch varen en beperken van de toegang naar de Karnemelksloot om hier toename van de recreatievaart te voorkomen.
- Uitwerking compensatiemaatregelen en deze meenemen in het op te stellen inrichtingsplan voor natuurmaatregelen in de Hilversumse Bovenmeent.
- Mogelijkheden onderzoeken voor geven van impuls aan verduurzaming van de sloepenvloot middels stimuleren elektrisch varen (minder geluidsoverlast omwonenden en minder uitstoot stikstof).

Indicatie kosten: € 5.750.000,- [zie bijlage 1d voor uitsplitsing van de kosten 's-Gravelandsevaart en 1b voor de kostenverdeling]

Project 1.3 | Vaarverbinding Loosdrechtse Plassen - Hilversums Kanaal

Provincie Noord-Holland en gemeente Wijdemeren hebben het voornemen om een nieuwe vaarverbinding aan te leggen tussen de Loosdrechtse Plassen en het Hilversums Kanaal via de Wijde Blik. Deze vaarverbinding dient geschikt te zijn voor de

sloepenvaart waarbij de ambitie is om de vaart uitsluitend open te stellen voor elektrisch varen[2] en ongemotoriseerd vaarverkeer. Daarmee dient de nieuwe vaarverbindingen drie doelen:

- Inspelen op de trend van toenemende sloepenvaart door het bieden van mogelijkheden om meer en kortere rondjes te kunnen varen.
- Bevorderen van de energietransitie/terugdringen gebruik fossiele brandstoffen[2] doordat een stimulans ontstaat bij de waterrecreatiesector om hun vloot (deels) te transformeren naar elektrisch varen.
- Het stimuleren van 'stille' sloepenvaart die goed past bij de beleving van natuur en landschap.

Alternatieven

De vaarverbinding kan op meerdere manieren worden aangelegd. Twee alternatieven zijn door partijen voorgedragen om nader uit te werken: (1) een vaarverbinding via een nieuw te realiseren kanaal in de Loenderveense Plas (scheiding via damwand of dijk), (2) een vaarverbinding via een doorsteek door De Vuntus (zie bijlage 1c overall kaart)[3].

MER traject

De Wijde Blik, Vuntus , 't Hol en de Loenderveense Plas zijn als N2000 gebied aangewezen. Hoewel verschillende compenserende en mitigerende maatregelen voor de natuur zijn te benoemen[4], kunnen per saldo nadelige effecten van de nieuwe vaarverbinding op natuur, landschap, beleving en water niet worden uitgesloten. Ook kunnen deze effecten per alternatief sterk verschillen. Om in het besluitvormingstraject te komen tot zorgvuldige afwegingen over de vaarverbinding, zal een milieu effect rapportage (MER) worden uitgevoerd en aan de commissie MER een onafhankelijk advies worden gevraagd. In de MER zullen per alternatief, in ieder geval, de kosten en de effecten op economie, ecologie, klimaat, landschap en leefomgeving in beeld worden gebracht.

Voortraject

Voordat overgegaan wordt op het uitvoeren van de MER, zal aan de commissie MER advies worden gevraagd omtrent de te onderzoeken alternatieven, de onderzoeksvragen en de gehanteerde indicatoren. Daarnaast zal in het voortraject getoetst worden of de aanleg van de nieuwe vaarverbinding significante negatieve effecten heeft op de natuur. Voor een goede vergelijking is het gewenst om ook de effecten in beeld te brengen van (1) de autonome ontwikkeling zonder vaarverbinding en (2) een vaarverbinding die geschikt is voor grotere boten (DM categorie BRTN) en waarbij geen 'electric-only' vaarregime geldt.

Uitgangspunt voor partijen is dat een onafhankelijke commissie MER wordt ingesteld die adviseert over de inhoud en kwaliteit van het milieueffectrapport. Er zal een begeleidingsgroep worden ingesteld waarin belanghebbenden (watersportsector, bewoners, natuurorganisaties, betrokken overheden) zitting nemen.

Besluitvorming

De resultaten van de MER worden aan de stuurgroep voorgelegd. Op basis van onder meer deze resultaten zal de stuurgroep een advies opstellen voor het bevoegd gezag over het al dan niet tot stand brengen van de vaarverbinding en de wijze waarop dit eventueel dient te gebeuren (keuze voorkeursvariant, financieringsvoorstel, vervolgtraject). Het bevoegd gezag neemt op basis van dit advies een besluit waarna - bij een positief besluit - het voorkeursalternatief de basis vormt voor de bestemmingsplanwijziging. Voor partijen geldt dat zij in haar afweging gebruik zal maken van de resultaten MER, maar daarnaast ook andere aspecten zal betrekken om een keuze te maken.

Indicatie kosten: € 4.000.000 - € 5.700.000,-

2) Verwacht wordt dat het terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen in de Vechtplassen onvoldoende tot stand komt door uitsluitend het instellen van een 'electric only'-vaarregime voor nieuwe vaarverbindingen. De transitie van de omvangrijke vloot van motorboten naar elektrisch aangedreven boten zal tijd en geld vergen en zal geplaatst moeten worden in een totaalpakket aan stimuleringsmaatregelen waaronder bijvoorbeeld stimuleringssubsidie voor het ombouwen van sloepen of het aanbrengen van (snel)laadpalen. Daarom is in dit uitvoeringsprogramma een onderzoek opgenomen naar de mogelijkheden om het verduurzamen van de watersportsector in de Vechtplassen te stimuleren (zie project 3.3 verderop in dit programma). Op basis van dit onderzoek wordt in stuurgroep besloten over de verdere invulling van de verduurzaming van de watersportsector in Oostelijke Vechtplassen, incl. tijdshorizon en eventuele stimuleringsmaatregelen.

3) Elk van de hier getoonde alternatieven kan nog een aantal varianten bevatten, bijv. in de manier waarop de waterscheiding in de Loenderveense Plas wordt vormgegeven (dijk of damwand) of waar de doorsteek door de Veendijk-Horndijk-Moleneind wordt gesitueerd.

4) Te denken valt aan maatregelen t.b.v. de ontwikkeling van kranswieren, afspraken over rust voor overwinterende vogels op de plassen, aanleg van extra rietmoeras, aangescherpte vaarzonering ten behoeve van het creëren van meer rustgebied voor fauna (bijv. aan westzijde Wijde Blik) en een gefaseerde aanleg (eerst aanleg nieuw riet) om broedparen van de Grote Karakiet te behouden.

Project 1.4 | Onderzoek ontsluiting & toegankelijkheid

Het gebied Oostelijke Vechtplassen heeft zijn waarde voor zowel de directe inwoners als de regiobewoners, de landelijke bezoeker en de internationale bezoeker. Wil het gebied zijn waarde hebben en daarin versterkt worden, dan zal de bereikbaarheid voor elk van deze doelgroepen voldoende moeten zijn. Voor de bewoner en de regiobewoner is het gebied goed bereikbaar via de bestaande infrastructuur over weg en water (hoewel daarin ook verbeteringen denkbaar zijn), maar zij ervaren vaak een probleem met parkeren op openbaar terrein. De lintbebouwing die het gebied op veel plaatsen kenmerkt is een complicerende factor. Bij het varen door het gebied valt het ontbreken van passantenligplaatsen op. De landelijke en de internationale bezoeker hebben last van het ontbreken van een toereikende OV infrastructuur vanuit de stedelijke centra.

Door de geldende lengte-, breedte- en aslast-beperkingen in de kern van Breukelen en bij het oversteken van de Vecht (Brugstraat/Vechtbrug) is de Scheendijk per auto via Breukelen moeilijk of slecht bereikbaar. Gelet op het besluit van de raad van Stichtse Vecht geen nieuwe verbinding over de Vecht aan te brengen, zal dat zo ook blijven. Auto- en vrachtverkeer met bestemming Scheendijk wordt dan ook aanbevolen vanaf de A2 niet de afslag Breukelen te nemen, maar via afslag Vinkeveen, de N201 en N402 te volgen, om bij Nieuwersluis de Vecht te passeren naar het Zandpad. De bewegwijzering op deze route zal worden verbeterd.
Voor het fietsverkeer wordt de route via de Vechtbrug in Breukelen juist wel gestimuleerd. De Laan van Gunterstein (fietsstraat) zou hierbij zo autoluw mogelijk gemaakt moeten worden.

Land
Bij projectnummer 1.5 wordt het aantrekkelijker maken van de dorpslinten en de aanpak van het parkeerprobleem beschreven. Het zou wenselijk zijn om veel autoverkeer af te vangen aan de randen van het gebied, of op concentratiepunten daarbinnen door het inrichten van transferia. Dit zou gekoppeld kunnen worden aan een Toeristische Overstap Punt (TOP). Een TOP is bedoeld voor de dagrecreant: men parkeert de auto en trekt wandelend, fietsend of varend de omgeving in.
Het is niet te verwachten dat het publieke OV of de TOP het gat van de bereikbaarheid gaat dichten. Een oplossing daarvoor is dat de zakelijke markt dit oppakt door het aanbieden van bus arrangementen die starten vanaf de treinstations (Amsterdam, Breukelen, Utrecht of Hilversum). Van daaruit kan dan een ronde langs markante plaatsen in het gebied worden gemaakt, al dan niet gecombineerd met een vaartocht, een lunch of museumbezoek. De markt moet uitgedaagd worden dit soort arrangementen te ontwikkelen.
Vanwege de geldende lengte-, breedte-, en aslastbeperkingen, is de route door de kern van Breukelen (Brugstraat/Vechtbrug) alleen geschikt voor 8 persoonsbusjes.

Water
Het gebied kent veel ligplaatsen waar kort verblijf mogelijk is, zowel aan de recreatie-eilanden op de plassen als langs de vaarwegen. Soms liggen deze op plaatsen waar geen of weinig voorzieningen aanwezig zijn. In de kern van Oud-Loosdrecht wordt momenteel een passantenhaven ingericht met water, elektra en een toiletvoorziening. Ook steeds meer jachthavens gaan deze faciliteiten bieden, vaak ook met vuilwaterstortpunten. Een knelpunt langs vaarroutes is vaak nog het ontbreken van toiletfaciliteiten. Het is te overwegen de nieuwe vaarmogelijkheden uitsluitend open te stellen voor elektrisch- of hand aangedreven vaartuigen. Nieuwe vaarrondjes en dus ook toegangen tot het gebied worden omschreven bij projectnummer 1.2 en 1.3.

Aandachtspunten
Het zoeken naar transferiapunten zal maatwerk zijn. Soms kan dit worden gecombineerd met grotere werken als een

wegreconstructie of natuurontwikkeling. Bebording in het gebied is een middel om verkeersstromen slim te geleiden en de toegankelijkheid tot onderdelen te vergemakkelijken.

Kosten: € 40.000,-

Dekking
Een haalbaarheidsonderzoek kan betaald worden uit de proceskosten voor het project. De feitelijke werkzaamheden komen ten laste van het betreffende project of de commerciële businesscase.

Project 1.5 | Van dorpslint naar recreatieboulevard

Het gebied kenmerkt zich door lintbebouwing. Dit is een landschappelijke waarde, maar brengt ook problemen mee. De ontsluitende infrastructuur is tegelijkertijd verkeersgebied en verblijfsgebied. Waar de een de snelheid wil afremmen wil de ander de doorstroming bevorderen. Inde loop van de tijd zijn de verblijfsgebieden ook 'verrommeld' doordat bedrijven met de rug naar de weg ontwikkeld zijn; het water waar het om te doen is ligt aan de achterzijde van de weg, dus de voorzijde van het bedrijf. Winterstalling aan de weg maakt het beeld voor de passant minder aantrekkelijk. Schaarste aan parkeerruimte leidt tot het afschermen van de bedrijfsterreinen met onaantrekkelijke hekken en slagbomen. De beperkte wegbreedte veroorzaakt dat autoverkeer, verzorgingsverkeer en langzaam verkeer beperkte ruimte moeten delen. De fietser en de wandelaar komen in de knel.

De kwaliteit van de openbare infrastructuur is wisselend. Het wegbeeld is afwisselend en soms verwarrend of zelfs rommelig. De eigendomsverhoudingen tussen publiek en privaat zijn niet altijd herkenbaar in de erfafscheidingen. Op de Oud- en de Nieuwloosdrechtsedijk zijn wegvakken aan groot onderhoud toe, zowel bovengronds als ondergronds. De mogelijkheden voor shared space zijn beperkt, maar moeten zeker met de bedrijven besproken onderzocht worden. Het geldt zowel de wegen in Wijdemeren als in Stichtse Vecht, te weten de Oud- en Nieuw Loosdrechtsedijk, de Veendijk, de Scheendijk, de Horndijk en de Moleneind. De problematiek op het Zandpad en Oud Over is anders, maar verdient ook aandacht in het kader van bereikbaarheid en mengen van verkeerstromen.

Het 'hoefijzer' van de dijken is in verschillenden accentgebieden te onderscheiden die in fases worden aangepakt. Voor het gedeelte Boomhoek van de Nieuw Loosdrechtsedijk is een project gestart waarbij het wegontwerp samen met de belanghebbende bewoners en bedrijven wordt opgebouwd, voorafgaand aan de besteksfase. Hierbij wordt ook meegenomen de huidige wateroverlast op straat en het zoeken naar oplossingen waarbij het hemelwater niet in het riool wordt gebracht, maar ook niet rechtstreeks op de plassen wordt geloosd opdat de KRW-doeleinden niet worden geschaad. Dit kan, indien deze werkwijze slaagt, als pilot worden gezien voor meerdere linten, ook de Scheendijk. Ieder (deel van) de lintbebouwing kan een eigen accent krijgen. Het slagen van dit proces staat of valt met de bereidheid van de bedrijven en bewoners om samen keuzes te maken voor het gezamenlijk belang.

Aandachtspunten
Het aanpakken van de wegen zal vanwege de hoge kosten die hiermee gepaard gaan idealiter samenvallen met de planning voor groot onderhoud en met de aanpak van het 'van het aardgas afgaan' door de netwerkbedrijven.

Kosten: € 60.000,- (Onderzoek op 4 plekken (à 15.000) wordt door Landschap NH uitgevoerd)
(uitvoeringskosten: p.m. NB deel van de uitvoering zal vallen onder de gemeentelijke budgetposten van 'regulier onderhoud')

Project 1.6 | Prijsvraag 'Icoon Oostelijke Vechtplassen'

Het beeld van Loosdrecht met steigers, BM's en rietgedekte zomerhuisjes is al lang verdwenen. Voor de promotie van het gebied is er behoefte aan een nieuw iconisch beeld voor het Loosdrechts Plassengebied. Wat de 'Zwaan' en de Euromast voor Rotterdam en het Eye, de A'dam Toren en de letters 'I Amsterdam' voor Amsterdam zijn, moet het nieuw iconisch beeld Loosdrecht weer op het netvlies plaatsen.

Grote gebouwen passen niet bij Loosdrecht; in de ideeënprijsvraag wordt een iconisch beeld gevraagd wat bij de identiteit van het gebied aansluit. Omdat de dijken al volgebouwd zijn, wordt in eerste instantie gedacht aan het water en vooral aan de eilanden die in de plassen liggen. Naar idee van de ondernemers in het gebied richt de focus zich op de eilanden die bezit zijn van het Plassenschap. Door bezuinigingen neemt de kwaliteit van de inrichting af en door de eilanden om te vormen tot 'iconische eilanden' slaan we twee vliegen in een klap.

Maar ook andere locaties op het vasteland behoren tot de mogelijkheden tot het identificeren van een geschikte locatie voor een icoon.

De bevolking wordt nadrukkelijk betrokken bij de prijsvraag en met de inzendingen/prijsuitreiking wordt een publieks-evenement georganiseerd.

De volgende acties worden in 2017 gestart:

- Een op te richten 'Stichting Iconisch Eiland', bestaande uit (een deel van) de ondertekenaars van het gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen, zal fungeren als uitschrijver van de prijsvraag.
- Het op- en vaststellen van het regelement van de prijsvraag. De prijsvraag wordt uitgeschreven volgens Het Kompas, de handleiding voor prijsvragen en meervoudige opdrachten.
- De prijsvraag staat open voor drie categorieën deelnemers: 1) Professionals of professionele organisaties, 2) Burgers, bedrijven en organisaties binnen de gemeenten Wijdemeren, Stichtse Vecht en Hilversum en 3) Scholieren en studenten onder 18 jaar.
- Er wordt een jury van deskundigen benoemd uit de vakgebieden landschapsarchitectuur, ontwikkelaars, natuurontwikkeling en recreatie. De jury zal onder leiding staan van een onafhankelijk voorzitter en bijgestaan worden door een secretaris.
- Er wordt een communicatieplan opgesteld met als doel helder en tijdig te berichten over de prijsvraag, ruchtbaarheid te geven aan de prijsvraag en het creëren van draagvlak/ actief betrekken van de lokale bevolking.
- Het prijzengeld wordt beschikbaar gesteld door ondernemers in het gebied. De Provincie NH, gemeente Wijdemeren en het Plassenschap leveren budget voor het verzorgen van de organisatie.

Kosten: € 50.000,-

Vacatiegelden jury, levering personeel t.b.v. secretariaat, inrichtingskosten tentoonstelling inzendingen en kosten publiciteit.

Project 1.7 | Bagger, zwevend slib en waterplanten Loosdrechtse Plassen

Inleiding

De opgaven/doelstellingen voor de Loosdrechtse Plassen e.o. (inclusief Kievitsbuurten) liggen op het gebied van recreatie, waterkwaliteit, natuur en landschap. Bij het realiseren van deze doelstellingen speelt de aanpak van de bagger- en slib-problematiek een belangrijke rol.

In de Loosdrechtse Plassen ligt een grote hoeveelheid bagger/veenslib. Dit zorgt voor twee soorten problemen:
- Ophopingen van bagger zorgen voor ondieptes en hinder voor de scheepvaart (bevaarbaarheid).
- Door wind en golfslag opgewervelde slibdeeltjes houden (naast de algen in het water) het water troebel, waardoor waterplanten zich slecht kunnen ontwikkelen.

De aanpak van beide problemen vraagt om verschillende oplossingen. Deze oplossingen zijn gezamenlijk onderdeel van één integraal plan van aanpak, waarbij in de uitvoering wordt getracht slimme combinaties te maken voor realisatie van doelen op het gebied van water, natuur, landschap en recreatie; met name met de plannen voor aanleg van nieuwe natuur en het herstel van legakkers in het plassengebied en de kievitsbuurten.

Betrokken partijen zijn de provincies Noord-Holland en Utrecht, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, gemeenten Wijdemeren en Stichtse Vecht, Plassenschap Loosdrecht e.o., bewoners, ondernemers en gebruikers. Gezamenlijk is een plan van aanpak opgesteld, dat hieronder wordt samengevat.

Project 1.7.1 Aanpak baggerproblematiek

De bevaarbaarheid van de Loosdrechtse Plassen wordt hersteld en verbeterd door uitvoering van een baggerprogramma.
Op basis van dieptemetingen eind 2016 is geschat dat circa 2.100.000 m³ bagger moet worden verwijderd.

De verwachting is dat de meeste bagger schoon genoeg is om in het gebied te worden verwerkt en nuttig gebruikt. Het is van belang dit z.s.m. nader te onderzoeken en toetsen.
Verwerking of berging van bagger vindt op verschillende manieren plaats. In dit plan van aanpak wordt voorlopig uitgegaan van:
- Aanleg natuureiland in de Breukeleveense Plas (20 ha)
- Aanleg natuureiland(en) /legakkerherstel de Muyeveldse wetering (10 ha)
- Aanleg van een weilanddepot in polder Mijnden (15 ha)
- Aanleg van een ontwateringsdepot (capaciteit 40.000 m³/jaar)
- Duurzaam legakkerherstel in o.a. de Kievitsbuurten (oppervlak nader te bepalen)

De verwerkingsmogelijkheden zijn in het plan van aanpak globaal uitgewerkt en de kosten geraamd. Dit wordt samengevat onderstaande tabel.

Maatregel	Bagger hoeveelheid	Planning	Kosten (€)
Natuureiland Breukeleveense Plas	840.000	2019-2026	7.000.000
Natuureilanden/legakkers Muyeveldse wetering	455.000	2021-2028	5.000.000
Legakkerherstel Kievitsbuurten	100.000	2020-2027	2.100.000[5]
Weilanddepot	400.000	2019-2027	5.000.000
Ontwateringsdepot	300.000	2020-	5.000.000
Monitoring en Onderzoek		2017-2027	700.000
Totaal	**2.095.000**		**24.800.000**

Uitvoering over een periode van circa 10 jaar is nodig, omdat bij de aanleg van een natuureiland er meerdere jaren na elkaar nodig zijn voor het vullen van het eilanddepot en inklinking van de bagger. Ook is het verstandig eerst op één plek ervaring op te doen.

De aanpak van legakkerherstel in de Kievitsbuurten is opgenomen in project 1.8. Er loopt al een proefproject om legakkerherstel te combineren met de aanleg van rietoevers en toepassing van bagger uit de Loosdrechtse Plassen. Met het thans beschikbare budget voor de periode tot 2027 worden nieuwe (proef)projecten gestart voor de ontwikkeling van betaalbare technieken voor realisatie van duurzame ecologische oevers, duurzame beheerstrategieën en daadwerkelijke realisatie van oevers langs meerdere legakkers. Er is meer geld en meer tijd nodig om de uiteindelijk gewenste duurzame situatie in de Kievitsbuurten te bereiken. Naar aanvullende financiering zal worden gezocht. Bagger die nodig is voor herstel legakkers kan afkomstig zijn uit Loosdrechtse plassen, het ontwateringsdepot of Kievitsbuurten zelf. De genoemde hoeveelheid is een globale inschatting

De kosten voor aanpak van de baggerproblematiek, incl. kasritme en financiële verdeelsleutel, zijn opgenomen in bijlage 2a. Omdat een deel van de bagger wordt verwerkt tot natuureilanden en rietoevers die een belangrijke bijdrage leveren aan de N2000 doelstellingen, is bij de dekking uitgegaan van cofinanciering vanuit natuurbudget van 5,6 miljoen euro. Er is

5) Dit is het thans beschikbare budget voor de periode t/m 2027.

afgesproken dat de private partijen zelf zorgen voor het baggeren van jachthavens en het transport naar een depot of verwerkingslocatie (inclusief overslag tot in het depot) en een markt-conform tarief[6] betalen voor verwerking van Klasse B en niet of nooit toepasbare bagger. Voor de verdeling van de overige kosten wordt de verdeelsleutel gebruikt, zoals die ook is gehanteerd in het proefproject legakkerherstel.

Er zal altijd opnieuw bagger gevormd worden en op luwe plekken (o.a. in jachthavens) ophopen. Hiervoor is vanaf 2028 een structurele oplossing nodig. Voorlopig wordt ingeschat dat hiervoor een capaciteit nodig is van gemiddeld 50.000 m^3/jaar (kosten € 500.000,- - € 700.000,-/jaar). Door monitoring van de slibaanwas en nader onderzoek (dynamisch slibmodel) zal dit t.z.t. beter ingeschat kunnen worden.

Project 1.7.2 | Aanpak zwevend slib: helder water en ontwikkeling waterplanten

Voor de omslag naar een helder watersysteem en de ontwikkeling van waterplanten zijn de volgende maatregelen in dit plan van aanpak opgenomen:

Maatregel	Planning	Kosten (€)
Beperken externe Fosfaatbelasting Bethune overschot	2017 - 2018	400.000
Beperken fosfaatbelasting ism Polder doorstroomprincipe (Ster en Zodden)	2018 - 2019	2.000.000
Aanleg permanente luwtestructuren	2019 - 2020	3.000.000
Mobiele luwtestructuren	2020 -	500.000
Bevorderen ontwikkeling plantengroei (pilotproject):	2018 – 2019	150.000
Subtotaal		**6.050.000**
Bevorderen ontwikkeling plantengroei (opschalen):	2020 – 2023	pm[7]
Bezanden erosiegevoelige waterbodem	na 2023	pm[7]
Verminderen brasembestand	na 2023	pm[7]
Totaal		**6.050.000 + pm**

De defosfateringsmaatregelen, de aanleg van luwtestructuren en een pilot project gericht op het bevorderen van de plantengroei worden uitgevoerd in de periode tot 2020 (kosten € 6.050.000,-.
Tegelijkertijd zullen we monitoren hoe de waterkwaliteit verbetert en onderzoek doen om beter inzicht te krijgen in het effect van aanvullende maatregelen. Op basis daarvan wordt in 2020 beslist of en hoe aanvullende maatregelen (geraamd op circa € 4.700.000,-) zullen worden uitgevoerd).

Het financieringsvoorstel voor de maatregelen gericht op aanpak zwevend slib en ontwikkeling van waterplanten is opgenomen in bijlage 2b.

Voorbereidingen, onderzoek en monitoring
Voor nadere uitwerking van de maatregelen, het volgen van de ontwikkelingen in de plassen en eventuele bijsturing van de plannen wordt een (integraal) monitoringprogramma en (nader) onderzoek uitgevoerd. Met sommige onderdelen dient zo spoedig mogelijk (in 2017) gestart te worden, omdat dit nodig is voor de verdere uitwerking en de voorbereiding van de uitvoering. O.a.:

- nader onderzoek slibkwaliteit en toetsing aan normen voor toepassing;
- onderzoek diepte en samenstelling oorspronkelijke bodem onder sliblaag;
- opstellen dynamisch slibmodel;
- ligging luwtestructuren.

Voor de voorbereiding en begeleiding van de uitvoering de werkzaamheden wordt onder leiding van de provincie Noord-Holland, samen met de betrokken instanties, een integraal project management team samengesteld.

Overige afspraken
Op dit moment is de aanleg van een ontwateringsdepot in de polder Mijnen niet toegestaan. Betrokken partijen (Provincie Noord-Holland, Provincie Utrecht, Gemeente Stichtse Vecht, Gemeente Wijdemeren en het Plassenschap) zullen zich inzetten om, in overleg met overige belanghebbenden, de aanleg van een ontwateringsdepot in de omgeving van de plassen vergunning technisch mogelijk te maken.

6) Dit zal bepaald worden op basis van ervaringscijfers en een prijsvergelijking bij verschillende acceptanten.
7) Voorlopig geschatte kosten circa 4.700.000 Euro.

Gestreefd wordt naar herstel van plantengroei (kranswieren) op de bodem van de plassen, zonder overmatige hinder voor de recreatievaart. Het kan echter voorkomen dat andere plantensoorten zich (tijdelijk) zo sterk ontwikkelen dat er wel hinder ontstaat. Als dit zich voordoet zullen de betrokken partijen met elkaar in overleg treden om af te spreken hoe woekerende waterplanten zullen worden bestreden.

De maatregelen in het Plan van Aanpak zijn nodig om de plassen op orde te brengen. Het is belangrijk dat het structureel (langjarig) beheer en onderhoud daarna goed geregeld is. De betrokken partijen zullen daarover met elkaar in overleg treden en nadere afspraken maken.

Indicatie kosten: € 30.850.000
De totale kosten t/m 2028 worden op dit moment als volgt geraamd:

- Baggerproblematiek (baggeren en toepassen) (project 1.7.1) € 22.700.000
- Aanpak zwevend stof en herstel waterplanten tot 2020 (project 1.7.2) € 6.050.000
- Bijdrage herstel legakkers Kievitsbuurten (project 1.8) € 2.100.000

Project 1.8 | Herstel & duurzaam behoud legakkerlandschap Kievitsbuurten

Omschrijving
Dit project omvat het ontwikkelen van rietoevers, rieteilanden en overige vormen van duurzame oeverbescherming van de legakkers in de Kievitsbuurten aan de hand van de doelen op het gebied van waterkwaliteit, natuurontwikkeling, cultuurhistorisch landschap, recreatie en duurzaam beheer in onderlinge samenhang. In 2016 (in fase 1 van het deelproces Kievitsbuurten) zijn oplossingen en ontwikkelingsrichtingen bepaald, die in 2017 (in fase 2 van het deelproces Kievitsbuurten) nader worden onderbouwd (ook financieel) en worden uitgewerkt in concrete plannen en projecten.

Uitgangspunten van deelnemende partijen (dit zijn: gemeente Stichtse Vecht, Plassenschap , Provincie Utrecht, provincie Noord-Holland, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, Natuurmonumenten, ondernemers Scheendijk, Vereniging Kievitsbuurten, Stichting Gunterstein) voor het gebied zijn:

- Toename van duurzame en natuurlijke oeversystemen
- Verbetering van de waterkwaliteit
- Behoud van de cultuurhistorische structuurkenmerken van het gebied (het mozaïek van legakkers en trekgaten)
- Publieke toegankelijkheid van het gebied vergroten, met respect voor kwetsbare natuurkwaliteiten en van huidig recreatief gebruik.
- In de Noordelijke Kievitsbuurt (NNN status) de recreatieve kwaliteit aantrekkelijker maken, zonder toename van het totale bouwvolume.
- In de Zuidelijke Kievitsbuurt (Natura 2000 status en NNN) de ecologische betekenis vergroten. Marginale ecologische kwaliteiten ontwikkelen tot topkwaliteiten, aansluitend op natuurambities in de omgeving van de Kievitsbuurten.

Opgave legakkerherstel
In de Kievitsbuurten is een achterstand in de oeverbescherming, er zijn akkers die op het punt staan te verdwijnen of al verdwenen zijn. Andere akkers zijn beschermd met harde beschoeiingtechnieken die relatief duur zijn en een beperkte

levensduur hebben. Met deze technieken zijn de geleidelijke land -waterovergangen verdwenen en daarmee de bijbehorende riet- en moerasvegetaties /-vogels.

Er is een tekort aan middelen (publiek en privaat) om de problemen op te lossen.

Opgave is de bestaande en bijna verzonken legakkers duurzaam te beschermen en op enkele strategische plekken (uit oogpunt van golfslag / natuur / cultuurhistorisch patroon) verdwenen akkers te herstellen. Referentiebeeld is het legakkerbeeld uit 1950 (in de 2e wereldoorlog is nog verveend, daarna niet meer).

Pilot projecten voor de aankomende 5 tot 10 jaar
Er is reeds een pilot gaande met betrekking tot een nieuwe legakker met rietoevers. Om de ontwikkeling verder te brengen worden andere pilotprojecten opgestart om te komen tot goedkope duurzame ecologische oevers. Nevendoel is om hierbij vrijkomende bagger uit de Loosdrechtse Plassen te kunnen toepassen. Daarnaast wordt gezocht naar subsidies of andere dekkingsmogelijkheden.

Aandachtspunten van deze projecten
- De projecten maken onderdeel uit van het deelproces Kievitsbuurten, waarvan de resultaten in de komende jaren beschikbaar zullen zijn. Opgave en model worden daarin verder gepreciseerd en opgenomen in het PvA bagger (1.7).
- Na vijf jaar zal moeten worden bepaald welke mogelijkheden het meest effectief en duurzaam zullen zijn (incl. duurzame beheersstrategie).
- Er zal een breed samengestelde projectgroep gevormd worden welke deze pilots zullen begeleiden.
- De pilots dienen rekening te houden met de eigendomsverdeling publiek <--> privaat.

Kosten: € 2,1 miljoen
Ontwikkeling van betaalbare technieken voor realisatie van duurzame ecologische oevers, duurzame beheers strategieën en daadwerkelijke realisatie van oevers langs meerdere legakkers.

Dekking:
Er is 2,1 miljoen euro beschikbaar gesteld (publiek) vanuit het totaalproces Oostelijke Vechtplassen voor het deelproces Kievitsbuurten. Hiervoor kunnen pilotprojecten worden opgestart om te komen tot betaalbare ecologische oevers en duurzame beheers strategieën. Dit gebeurt in samenwerking met particulieren en het Plassenschap die willen investeren in rietoevers en duurzame beheers strategieën omdat zij vervangingskosten in de toekomst kunnen reduceren .

Mogelijkheden overige subsidie dienen nader te worden onderzocht: Life subsidie, SNL subsidies, gelden vanuit gebiedsplan Natura 2000 en fondsvorming gekoppeld aan recreatieve exploitatie.

2 VERSTERKEN ECOLOGISCHE WAARDEN

Laagveenmoeras-gebieden met een kwelafhankelijke natuur zijn zeldzaam op Europese schaal en komen vooral in Nederland voor. Buiten Nederland zijn ze slechts op een paar plekken in de ons omringende landen aan te treffen. Laagveen wordt gevoed door oppervlakte- en grondwater en kent een soortenrijke, karakteristieke en op Europese schaal zeldzame vegetatie en fauna. Binnen Nederland zijn Noordwest Overijssel en de Oostelijke Vechtplassen te beschouwen als de best ontwikkelde en belangrijkste laagveenmoerassen. Het gebied is aangewezen als Natura 2000 gebied.

Mesotrofe verlanding

Wat het gebied zo bijzonder maakt is niet alleen de vegetatie en fauna, maar ook het unieke landschap, waarin het menselijk gebruik voor de variatie heeft gezorgd. De veengronden zijn hier reeds eeuwenlang uitgeveend voor brandstof. Dit resulteerde in een afwisselend landschap met legakkers, petgaten en open laagveenplassen. De petgaten[8] groeiden na de vervening weer dicht met vegetatie; de zogenaamde mesotrofe (voedselarme) verlanding (zie ook bijlage 3 voor toelichting op mesotrofe verlanding).

Deze mesotrofe verlanding is als een opeenvolgende reeks vegetaties van water naar land te beschouwen. Water met waterplanten, rietmoeras, gemaaid drijvend moeras in de vorm van trilveen of veenmosrietland, schraallanden, laagveenbos en hoogveenbos zijn daar de onderdelen van.

De goede waterkwaliteit in het gebied is een van de oorzaken van de bijzondere natuur, onder andere door de invloed van schoon grondwater dat hier opkwelt vanuit de Heuvelrug. Op deze locaties is er een goede potentie tot het ontwikkelen van natte schraallanden (Blauwgrasland).

Het gebied is voor een groot deel aangewezen als natuurgebied (Natuur Netwerk Nederland (NNN)). Om bovenstaande redenen zijn hele aaneengesloten gebieden met een eigen watersysteem begrensd als natuur. Het gaat dus om de samenhang en de goede kwaliteit. Deze natuur stelt hoge eisen aan waterpeilen, het tegengaan van erosie en de waterkwaliteit.

Het gebruik door de mens zorgde dus voor de hoge natuurwaarde, maar werd in de vorige eeuw ook de oorzaak van de aantasting ervan, o.a. omdat men te diep uitveende. De verslechtering van de waterkwaliteit, wijziging van het agrarisch gebruik, de sterke regulering van de waterpeilen, de toename van de bebouwing en recreatie en versnippering door wegen droegen allemaal bij aan de afname van natuurwaarden.

Het is en blijft in de toekomst een gebied waar altijd een directe relatie is tussen natuur en menselijk gebruik. We zijn dus in dit gebied met zijn allen aan zet voor een juist en duurzaam gebruik van het gebied. Alleen zo kunnen de hoge natuurwaarden behouden en verbeterd worden en kan er voor gezorgd worden dat de negatieve invloeden zoveel mogelijk worden tegengegaan.

De komende jaren worden de natuurdoelstellingen, zoals die vanuit het beleid zijn vastgesteld, vertaald naar uitvoeringsmaatregelen en projecten. Zo moet in 2027 een robuust natuurgebied ontstaan zijn dat onderdeel uitmaakt van het Natuur Netwerk Nederland en waarin de omstandigheden zijn gecreëerd om N2000 en KRW doelen te behalen.[9] Eigendom en beheer van de tot stand gekomen natuur is daarbij duurzaam geregeld.

Voor het gebied is hiervoor een strategie te benoemen, gericht op 3 speerpunten:

1 Realiseren van een aaneengesloten laagveengebied.
2 Een gezond watersysteem.
3 Zorg voor natuurparels.

Het plangebied is opgedeeld in een 12-tal deelgebieden, elk met een eigen karakteristiek aan abiotische kenmerken, aanwezige natuurwaarden en eigendomssituatie. Dit maakt dat er per deelgebied een plan van aanpak uitgewerkt zal worden.

Ook is er een aantal onderwerpen die deelgebieden-overstijgend zijn en op gebiedsniveau geadresseerd moeten worden. Deze worden apart in 'Ganzenvraat en exoten' (projecten 2.4.4 t/m 2.4.7), benoemd.

Ontwikkelingen buiten OVP-gebied

In de nabijheid van het OVP-gebied zijn twee ontwikkelingen gaande welke invloed hebben op het grondwater en uiteindelijk op de waterkwaliteit ín het OVP-gebied : de grondwaterwinning in Loosdrecht[10] en het herstellen van de infiltratie op de Heuvelrug. Deze twee ontwikkelingen kennen hun eigen ontwikkel traject, maar worden vanwege hun belangrijke invloed op

8) In de nog resterende legakkergebieden (waaronder de Kievitsbuurten, is juist sprake van verval van legakkers c.q. 'verwatering'.
9) In de factsheets (Sweco) zijn voor de 12 deelgebieden doelen en ambities, potenties en knelpunten én maatregelen opgenomen om de doelen voor Natura2000, Kaderrichtlijn Water (KRW) en Natuurnetwerk Nederland (NNN) in onderlinge samenhang te behalen. In de notitie "Kwantificering van de doelen voor de Noord-Hollandse deelgebieden" zijn deze maatregelen verder gekwantificeerd en begroot.
10) Daarnaast zijn er vele niet vergunningverplichte grondwateronttrekkingen ten oosten van de 's-Gravelandsevaart, die alle tezamen van invloed zijn op de hoeveelheid opkwellend water ten westen van de 's-Gravelandsevaart.

het OVP-gebied hier even kort toegelicht. De ambitie om kwelstromen te herstellen en de waterwinning Loosdrecht te reduceren, is opgenomen in het gebiedsakkoord. Er worden echter geen maatregelen hiervoor in dit gebiedsakkoord/ Uitvoeringsprogramma opgenomen.

Ad reductie grondwaterwinning Loosdrecht
Het herstel van de kwelstromen naar het oostelijk deel van de Oostelijke Vechtplassen versterkt de potenties en de ontwikkelingsmogelijkheden voor de natuurdoelen. Naast de gerichte maatregelen op deelgebiedsniveau (zoals het ontwikkelen van het polderdoorstroomprincipe, beperken fosfaatbelasting, het scheiden van kwel- en landbouwwater, aanleg luwtestructuren, peilverhoging in de Bethunepolder en het verminderen van de mestbelasting), wordt de aanwezige kwel in de oostflank sterk beïnvloed door de drinkwaterwinning Loosdrecht.
Reductie van de grondwaterwinning Loosdrecht zal naar verwachting leiden tot herstel- en ontwikkelingsmogelijkheden in meerdere deelgebieden van OVP.
Naast de positieve effecten van de afname in de drinkwaterwinning, wordt ook een negatief effect voor de eigendommen van particulieren verwacht (onderlopen percelen, grondwateroverlast wegen en woningen).
Momenteel wordt nog gestudeerd op de reductie van de winning, waarin verschillende mate van reductie wordt beoordeeld op effect en haalbaarheid. De Provincie Noord-Holland en Vitens trekken dit proces en worden hierbij ondersteund door een klankbordgroep om een integrale afweging te kunnen maken, waarbij ingezet wordt op het voorkomen van schade.

Herstellen infiltratie op de Heuvelrug
Het herstellen van de infiltratie op de Heuvelrug kan bewerkstelligd worden door een afname van verhard oppervlak en het vasthouden van regenwater: deze maatregelen, genomen op de heuvelrug, kunnen bijdragen aan de grondwatervoeding waarvan OVP kan profiteren.

Aandachtspunten versterken ecologische waarden

In dit Uitvoeringsprogramma worden voor het versterken van de ecologische waarden in het gebied de volgende aandachtspunten benoemd:

- Vraat en exotenbeheer; ganzen, kreeften en Cabomba kunnen een grote bedreiging voor de bijzondere natuur en/of de recreatieve waarden.
- Versterken van grondwaterinvloed; de reductie van de winning bij Loosdrecht.
- Robuust waterbeheer en streven naar een afname van intensief agrarisch gebruik in aaneengesloten natuurgebieden; realisatie van de NNN en een veelheid van maatregelen om het watersysteem te verbeteren zoals beperken fosfaatbelasting, baggeren en de realisatie van polderdoorstroomprincipe.
- In de meest kansrijke deelgebieden op de flank van de Heuvelrug wordt geïnvesteerd in het optimaliseren van het gebied en in het plaggen en de aanleg van petgaten. Hier kan de meest bijzondere moerasnatuur (de mesotrofe verlanding en Blauwgraslanden) zich uitbreiden.
- Voor moeras en watervogels worden nieuwe natuureilanden (20 ha Stille Plas en 10 ha Muyeveld) gecreëerd. Daarnaast gaat het om de aanleg van nieuwe rietoevers/ legakkerherstel met nieuwe rietoevers en/of het omzetten van bestaande verruigde en/of verboste natuurgebieden naar rietmoeras (zie kaart bijlage 4: 'vogelmaatregelen incl zoekgebieden').
- Extra impuls voor behoud broedparen Grote Karekiet. De sterke afname van broedparen maakt dit urgent.
- De aanleg van nieuw natuurgebied en versterken van de bestaande natuurgebieden, met name in gebieden met kwelinvloed (zie kaart bijlage 5 'kansrijke locaties mesotrofe verlanding'). Mogelijke locaties zijn Ankeveen, de Horstermeerpolder, polder Mijnden, Kievitsbuurt, de polders Kortenhoef Oost en West, 't Hol, de ster van Loosdrecht, Egelshoek en Weersloot (het betreft de locaties die als NNN zijn begrensd).
- Het onderling verbinden van natuurgebieden door faunapassages onder de N201 en onder de (lokale) wegen (zie kaart bijlage 7 'Ontsnipperingslocaties').
- Het verbeteren van de belevingsmogelijkheden van de natuur; optimaliseren van de zonering in het gebied (verwijzend naar kwaliteitslandschap, naar robuustheid natuur in relatie tot recreatie en naar de ontwikkelingen in het Utrechtse deel).
- Invloeden vanuit de omgeving minimaliseren, met name nutriëntenbelasting en ontwatering. Indien sprake is van een nadelige invloed van bemesting op de natuurwaarden, wordt samen met de landbouwsector gezocht naar oplossingen en maatregelen om deze invloed terug te dringen.

Deze aandachtspunten zijn vertaald in de volgende projecten:

I Realiseren van een aaneengesloten laagveengebied
- 2.1 Realiseren NNN
- 2.2 Realiseren ecologische verbindingen tussen gebieden

II Een gezond watersysteem
- 2.3 Verbeteren waterkwaliteit

III Zorg voor natuurparels
- 2.4 Natte Natuur
  - 2.4.1 Nieuw habitat moerasvogels op privaat eigendom
  - 2.4.2 Nieuwe moerasgebieden
  - 2.4.3 Natuureilanden
  - 2.4.4 Verlanding
- 2.5 Ganzenvraat en exoten
  - 2.5.1 PvA populatiebeheer ganzen
  - 2.5.2 (Nood)maatregelen ganzenvraat t.b.v. de Grote Karekiet
  - 2.5.3 Bestrijding exoten

Een overzicht van de kosten voor versterken van ecologische waarden zijn opgenomen in bijlage 8.

I Realiseren van een aaneengesloten laagveengebied

Het is belangrijk in de Vechtplassen een aaneengesloten laagveengebied te ontwikkelen, ingebed in een aantrekkelijke omgeving, waarbinnen activiteiten ten goede komen aan de versterking van het groene landschap en de kwaliteit van het natuurgebied. Zo ontstaat een robuust natuurgebied dat tegen een stootje kan en dat bereikbaar is voor verschillende soorten zoals o.a. de otter.

Project 2.1 | Realiseren Nationale natuurnetwerk (NNN)

Doel
Voor het realiseren van de NNN dient nog ca. 780 ha ingericht te worden als natuur. Van deze hectares is op dit moment 146 hectare beschikbaar om als natuur te worden ingericht, de overige 634 ha dient nog beschikbaar te komen via verwerving of functiewijziging (zie bijlagen 6a t/m 6c). Doelstelling is beschikbaar krijgen van de benodigde gronden binnen 6 jaar, dus uiterlijk afronding in juli 2024. De opgave voor het NNN is te vinden in het natuurbeheerplan van de PNH. Bij de NNN is de natuur ingedeeld in natuurbeheertypen[11]. Het betreft voor de nog om te vormen landbouwgrond, vooral verschillende typen

11) Voor toelichting op de natuurbeheertypen, zie http://www.portaalnatuurenlandschap.nl/

soortenrijk grasland (de natuurbeheertypen nat schraalland, vochtig hooiland, en kruiden- en faunarijk grasland). Soms zijn ook andere natuurbeheertypen zoals zoete plas, moeras, trilveen of hoog- en laagveenbos als ambitie benoemd.

Maatregelen
Er wordt ingezet op beschikbaar krijgen van alle 634 ha ontbrekende NNN gronden in het OVP gebied uiterlijk juli 2024 en de daarop volgende inrichting van deze gronden als natuur.

Instrumentarium
Bij het opstellen van inrichtingsplannen zal per deelgebied exact bepaald worden waar welke beheertypen gerealiseerd kunnen worden en waar plaats is voor mesotrofe verlanding. De provincie past – waar dit nodig blijkt te zijn – de ambitiekaart hierop aan.

Om de gronden beschikbaar te krijgen voor natuurrealisatie is een scala aan instrumenten die daarvoor ingezet kan worden (functiewijziging, kavelruil, aankoop (ruil)gronden, boerderijverplaatsing, afkoop van langjarige pacht, onteigening en SKNL subsidies).Agrarisch natuurbeheer is in het OVP geen optie: hiermee worden de natuurdoelen niet gehaald. Welk instrument het meest geschikt is, hangt af van de gewenste inrichting die op een bepaalde locatie is voorzien en welke inrichtings- en beheersmaatregelen daarvoor vereist zijn; dit vraagt om een aanpak per deelgebied .

In het begrensde NNN gebied zitten naast particulieren, een aantal grotere agrarische ondernemingen. De nutriëntenbelasting heeft een negatief effect op de waterkwaliteit en verlaagt de ontwikkelpotenties voor de natuur (met name de mesotrofe verlanding). Focus hierbij ligt op de gebieden Ankeveen, 't Hol en Weersloot, de eerder genoemde zgn. hotspots. Hier zal met voorrang gewerkt worden aan functiewijziging en het nemen van inrichtingsmaatregelen. Samen met landbouwsector wordt bezien hoe eventuele nutriëntenbelasting van buiten het projectgebied, kunnen worden tegengegaan.

Het toepassen van het pachter tot partner concept[11] kan leiden tot een extra kwaliteitsimpuls van de gronden die momenteel niet door Natuurmonumenten worden beheerd. Tevens kan mestreductie op deze percelen bijdragen aan de gewenste verbetering van de waterkwaliteit die de basis vormt voor het systeemherstel in de gehele Oostelijke Vechtplassen.

Te nemen (proces) maatregelen 2.1: opstellen van een PvA voor realisatie per deelgebied:
- Bepalen prioritering in aanpak deelgebieden; de deadline voor het beschikbaar hebben van de gronden en waar mogelijk al te starten met inrichten, is binnen zes jaar (jan2024) na ondertekening gebiedsakkoord . Realisatie is deels voorafgaand aan realisatie recreatieve maatregelen, zodat er altijd ruimte is voor beschermde flora en fauna.
- Plan van Aanpak grondstrategie per deelgebied opstellen. Daarbij is het streven om in het deelgebied 't Hol grond in eigendom en beheer onder te brengen bij Natuurmonumenten. Hierdoor ontstaat een groot aaneengesloten beheergebied, wat een ecologisch optimaal beheer mogelijk maakt en bovendien meer kosteneffectief is. Voor de overige gebieden wordt grondstrategie en eigendom in het Plan van Aanpak per gebied bepaald.
- Opstellen inrichtingsplan per deelgebied, afhankelijk van ambitie, strategie (verwerving of particulier natuurbeheer) en huidige situatie.
- Financiën voor functiewijziging en inrichting NNN OVP nu reserveren in kader gebiedsakkoord als onderdeel van de provinciale begroting NNN.
- Capaciteit voor projectleiding en ondersteuning vrijmaken voor komende 6 jaar bij alle betrokken partners.

Indicatie kosten: € 15.910.000
Inrichting NNN gronden, excl project Natuureilanden (2.4.3) en de kosten om grond beschikbaar te krijgen (middels aankoop/ onteigening/ SKNL). Gerekend conform de normkosten voor NNN realisatie (PNH) en de kosten voor uitvoering plan Horstermeerpolder (van 't Veer en de Boer, 2016)). Zie ook bijlage 8 'kostenuitsplitsing ecologische waarde'.

11) Hieronder wordt verstaan het doorvoeren van natuurbeheer in de agrarische bedrijfsvoering. Pachters wordt gevraagd delen van het natuurgebied te beheren, daarmee wordt hopelijk natuurbeheer in hun eigen bedrijfsvoering gestimuleerd, maar dat kan niet worden afgedwongen!

Project 2.2 | Realiseren ecologische verbindingen tussen gebieden

In de regio Gooi en Vechtstreek zijn al faunapassages aangelegd, onder meer onder de N236 welke verbinding tussen het Naardermeer en de Ankeveense plassen mogelijk maakt. Ín het plangebied zijn op nog 12 locaties maatregelen gewenst om de migratie voor diverse diersoorten zoals otter, bever, boommarter en reeën te bevorderen en verkeerssterfte helpen te voorkomen (zie bijlage 7 'Ontsnipperingslocaties'). Het betreft hier veelal het aanleggen van faunapassages bij (infrastructurele) obstakels gevormd door bebouwing en wegen en ook het behoud van de laatste open (niet bebouwde verbindingen) in bebouwd gebied.

Tevens zal geïnventariseerd worden waar ondernemers qua ligging zouden kunnen bijdragen aan de ontsnippering van natuurgebieden. Op hoofdlijnen worden de consequenties voor financiën, beheer en gebruik uitgewerkt en afgestemd met ondernemers en Natuurmonumenten.

Voor de ontsnippering van de N201 (aanleg van meerdere onderdoorgangen en aanleg loopplanken onderbruggen) is reeds een bedrag van € 1.600.000,- geraamd en hiervoor is dekking gevonden. Voor de overige ingrepen wordt uitgegaan van een bedrag van € 150.000,- per verbinding (ecoduiker, faunatunnel, vispassage, fauna uittreedplaats etc.). Waar mogelijk wordt samenwerking gezocht met aanwonenden voor de aanleg van bijvoorbeeld toelopen op particulier terrein.

Te nemen (proces) maatregelen 2.2: opstellen van PvA voor realisatie verbindingen.

Indicatie kosten: € 3.871.000,- (incl. kosten N201)

II Een gezond watersysteem

Een gezond watersysteem is een randvoorwaarde voor natuurbehoud en –herstel in de Vechtplassen. Belangrijk is herstel van het oorspronkelijke watersysteem met zoveel mogelijk gebiedseigen water, kalkrijke kwel in de oostelijke flank en variatie in voedselarmer en voedselrijker water met een goede waterkwaliteit en hoge grondwaterstanden.

Binnen dit gezonde watersysteem is ruimte voor alle verlandingsstadia die het gebied zo bijzonder maken; kranswierwater, krabbenscheersloten, natte rietlanden, trilvenen, veenmosrietlanden en veenbossen. Vooral in de kwelzone zijn goede mogelijkheden om nieuwe blauwgraslanden en trilvenen te ontwikkelen.

Project 2.3 | Verbeteren waterkwaliteit

Een goede waterkwaliteit vormt de basis voor een gezond ecosysteem en optimale recreatieve beleving. De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en Natura2000 stellen eisen aan de waterkwaliteit.

Op dit moment wordt hier op veel plaatsen in de Oostelijke Vechtplassen nog niet aan voldaan (zie bijlage 10 'Biologische toestand waterlichamen'). In bijna alle waterlichamen in de Oostelijke Vechtplassen is de fosfaatbelasting groter dan de draagkracht van het systeem. Als de fosfaatbelasting te hoog is, wordt het water troebel door algenbloei of kan er een probleem met kroos ontstaan. Daardoor gaan vegetatie, macrofauna en visstand ook achteruit. De belangrijkste bronnen van fosfaat zijn afspoeling vanuit percelen, inlaat of doorvoer van water en nalevering vanuit een voedselrijke waterbodem. Een deel van de wateren heeft ook een beperkt lichtklimaat, bijvoorbeeld door opwerveling van slib. Er is gebrek aan geschikte plekken waar vegetatie zich kan vestigen, wat ook weer van belang is voor de visstand. Tenslotte is een belangrijke hydrologische randvoorwaarde voor het ontstaan van mesotrofe verlanding (Natura 2000) dat er voldoende kwelwater aanwezig is in het watersysteem (zie ook toelichting mesotrofe verlanding in bijlage 3).

Er zijn maatregelen nodig om deze randvoorwaarden voor een goede ecologische waterkwaliteit te realiseren. Het accent van de maatregelen ligt op het beperken van de fosfaatbelasting, ofwel door het scheiden en omleiden van waterstromen ofwel door zuivering. Verder zijn de maatregelen gericht op het herstel van kwel, het sturen van waterstromen: "het goede water op de goede plek" en beheer en inrichting van oevers, petgaten enz..

In het waterbeheerplan AGV 2016-2021 zijn daarvoor de volgende maatregelen voor de waterlichamen vastgesteld (zie ook bijlage 9: 'Watersysteemmaatregelen'):

Spiegelplas	Natuurvriendelijke inrichting oevers (1,75 km)
Stichts Ankeveen	Beperken waterstroom vanuit achterland Stichts Ankeveense Plassen
Hollands Ankeveen	Omleiden waterstroom vanuit achterland Hollands Ankeveense Plassen
Kortenhoef-west	Beperken externe fosfaatbelasting Kortenhoefse Plassen
Kortenhoefse Plassen	Beperken fosfaatbelasting Hilversums Kanaal
't Hol	Herstel invloed kwelwater 't Hol en Suikerpot
Weersloot	Instellen polderdoorstroomprincipe
Ster	Instellen polderdoorstroomprincipe
Ster&Zodden	Beperken fosfaatbelasting i.s.m. polderdoorstroomprincipe
Loosdrechtse Plassen	Beperken externe fosfaatbelasting Bethune overschot

In aanvulling daarop worden aanvullende maatregelen uitgewerkt, die nodig zijn om in alle wateren een goede ecologische kwaliteit te realiseren en de Natura2000 doelen te ondersteunen. Daarbij gaat het om het beperken van de resterende fosfaatbronnen, zoals het afkoppelen van agrarisch en stedelijk gebied of het verminderen van fosfaatbelasting vanuit de waterbodem. Waar mogelijk het optimaliseren van het waterpeil. Op termijn kan het nodig zijn het ecologische systeem op gang te helpen door aanvullende beheermaatregelen. Deze uitwerking van aanvullende maatregelen gebeurt onder andere in het watergebiedsplan Noordelijke Vechtplassen, dat momenteel wordt opgesteld. Deze maatregelen zijn nu nog niet opgenomen in dit gebiedsakkoord. Wél opgenomen in het gebiedsakkoord is het plan voor aanleg van natuurlijke rietoevers in de Kievitsbuurten die bijdragen aan de waterkwaliteit.

Voor een aantal maatregelen geldt dat hier nog geen dekking voor gevonden is. Omdat deze maatregelen noodzakelijk zijn voor het behalen van het GEP van de KRW-waterlichamen en voor het voldoen aan de N2000 voorwaarden, zal ingezet worden op het vinden van de benodigde financiering voor de realisatie.

Indicatie kosten: € 4.350.000,-
Dit bedrag is alleen voor de vastgestelde KRW maatregelen, exclusief de maatregelen die genoemd zijn in project 1.7 over bagger/zwevend slib in de Loosdrechtse Plassen en exclusief aanvullende waterkwaliteitsmaatregelen.

III Zorg voor natuurparels

In de Vechtplassen komen de meest zeldzame typen natuur in Nederland en Europa voor. We koesteren de aanwezige parels door zorgvuldig beheer en waar mogelijk de kwaliteit te verbeteren door herstelmaatregelen (bv plaggen, bekelken etc.) en de oppervlakte uit te breiden (op aangekochte gronden in de NNN). Het gaat daarbij om trilveen, veenmosrietland, grotere aaneengesloten moerasgebieden voor moerasvogels, natte schraallanden (blauwgraslanden) en vochtige hooilanden en moerasbossen. Voor de aanwezige fauna zullen plaatselijk soort bevorderende maatregelen (bv. vlotjes voor zwarte stern, afrasteren waterriet voor grote karekiet en soort- beperkende maatregelen (verminderen populatie overzomerende ganzen en rivierkreeft) worden genomen.

2.4 | Natte natuur

In het Natura 2000 gebied geldt voor een aantal vogelsoorten instandhoudingsdoelen. Geschikt habitat wordt o.a. gevormd door de aanwezigheid van stevige rietkragen (voor oa grote karekiet), open gebieden, vlotjes (oa zwarte stern) en rietmoeras (de roerdomp heeft grote eenheden nodig; het is dus niet mogelijk met kleine stukjes verspreid over het gebied dit doel te halen), waarbij kleinere eenheden echter wel weer geschikt zijn voor snor en bijvoorbeeld woudaap.

Om te voldoen aan de instandhoudingsdoelstellingen van de N2000 soorten moeras- en watervogels zijn de daarvoor benodigde maatregelen reeds gekwantificeerd (zie bijlagen 11 'Kansrijke plekken voor N2000 moerasvogels', en bijlage 12 'kwantificering benodigde maatregelen voor N2000 moerasvogels').

In het gebied wordt ingezet op een vijftal sporen om de benodigde habitat te realiseren: 1)het aanleggen van natuureilanden uit bagger uit de plassen, 2)het stimuleren grondeigenaren om op eigen terrein moeras/petgaten te realiseren, 3)het binnen een zoekgebied bos/agrarisch areaal omzetten naar rietmoeras en 4) legakkerherstel met duurzame rietoevers. 5) Als laatste spoor kan genoemd worden het meeliften op het effect van de maatregelen genomen voor realisatie van de mesotrofe verlanding: ook hier profiteren de moerasvogels van.

Project 2.4.1 | Nieuw habitat moerasvogels en botanische waarden op privaat eigendom

Op verschillende plaatsen langs de plassen is de afgelopen decennia rietland verdwenen door bosvorming. Sinds het midden van de vorige eeuw is rietbeheer economisch niet meer interessant en sterk afgenomen. Vanuit natuurbeheer kon niet alles

beheerd worden, waardoor veel moeras zich heeft ontwikkeld tot bos. Hiermee zijn ook de karakteristieke soorten behorende bij de rietlanden sterk in aantal achteruitgegaan. Met dit project worden particulieren (niet natuurbeheerders zoals recreatieondernemers en bewoners) gestimuleerd om op hun terrein bos om te vormen naar rietlanden, waar mogelijk in combinatie met ander waardevol habitat zoals oevers en petgaten. Beoogd wordt om hiermee circa 40ha bestaand bos om te vormen tot waardevol rietland waarvan het beheer duurzaam is geregeld, bijvoorbeeld door beheerafspraken met particulieren, vrijwilligers en in combinatie met verdienmodellen (ondernemers).

Te nemen (proces) maatregelen: opstellen van een PvA voor omvorming privaat eigendom:
- Werven en enthousiasmeren van particulieren voor deelname.
- Ondersteuning particulieren bij opstellen inrichtingsplan.

Indicatie kosten: € 600.000,-
O.b.v. normkosten in SKNL subsidieregeling 40 ha à €15.000/ha.

Project 2.4.2 | Verkenning nieuwe natuurgebieden

Een aantal van de moerasvogels heeft grote aaneengesloten oppervlakten rietmoeras nodig. Hiervoor is het interessant om aangrenzend aan de plassen, maar momenteel gelegen buiten N2000 en buiten begrensd NNN gebied, mogelijkheden te onderzoeken voor het realiseren van nieuwe, aaneengesloten arealen natte rietnatuur-gebieden. Rondom de plassen is een aantal te verkennen 'zoekgebieden' geïdentificeerd (zie kaart in bijlage 4). Een aantal van deze zoekgebieden zijn begrensd als Groene Contour (provincie Utrecht), dit betreft ca. 50 ha begrensde Groene Contour in de polder Mijnden en in en rond de Kievitsbuurten. Partijen zullen gezamenlijk verkennen of er mogelijkheden zijn om in deze zoekgebieden nieuwe natte natuur te realiseren. Het landbouwbelang wordt hierin nadrukkelijk meegenomen.

Voorbeeld van zoekgebied voor ecologische verbinding: vliegveld Hilversum

De ecologische verbindingszone richting vliegveld Hilversum is gericht op een verbinding tussen de natte natuur van de plassen met de droge zandgronden. Vliegveld Hilversum is het enige nog onbebouwde open gebied die een verbinding vormt tussen de laaggelegen Vechtplassen en de drogere gronden op de heuvelrug. Er is hier sprake van een gradiëntsituatie, een geleidelijke overgang van droge zandgronden naar vochtige veengronden en moerasgebied. Juist zulke overgangen bieden mogelijkheden aan tal van dier- en plantensoorten. Dergelijke gradiënten zijn uiterst schaars in Nederland. De verbindingsfunctie van Vliegveld Hilversum vereist een zekere mate van rust en openheid. Soorten die zowel droge als natte leefgebieden nodig hebben, zoals amfibieën en dassen profiteren van een overgang van droge, heischrale graslanden naar bloemrijke natte hooilanden en moerassen. Deze gronden hebben bovendien een hoge natuurpotentie omdat er sprake is van kwel uit de heuvelrug en er waardevolle natte schraallanden en vochtige hooilanden ontwikkeld kunnen worden. Een nadere verkenning van de mogelijkheden, in overleg met LTO, om deze ecologische verbinding beter in te richten is daarom gewenst. Een natuurvriendelijke inrichting van Vliegveld Hilversum draagt hier ook in belangrijke mate aan bij.

Te nemen maatregelen:
- nadere verkenning van mogelijkheden voor omvormen van een aantal zoekgebieden tot natte natuur (ca. 50 ha). In samenspraak met de landbouwsector.
- nadere verkenning mogelijkheden ecologische verbinding vliegveld Hilversum, in samenspraak landbouwsector.
- financiële middelen vinden voor de eventuele oplossingen die uit de verkenning zijn gekomen.

Project 2.4.3 | Natuureilanden

De doelstelling is dat twee nieuwe natuureilanden gerealiseerd worden in de Stille Plas (circa 20 ha; gereed in 2024) en langs de Muyeveldse wetering (10 ha; gereed in 2027). Hiermee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de N2000 doelstellingen (uitbreiding N2000 gebied en rietbiotoop t.b.v. kwetsbare moerasvogels) en het oplossen van de veenslibproblematiek (door het veenslib als bouwstof voor eilanden te gebruiken). Waar mogelijk hebben de eilanden ook een recreatieve nevenfunctie en dragen ze bij aan verbetering van de waterkwaliteit. In 2017 wordt hiervoor een LIFE aanvraag voorbereid en ingediend.

De Loosdrechtse Plassen vervullen meerdere functies die elkaar beïnvloeden. Daarom wordt gezocht naar een integrale aanpak voor ecologie, waterkwaliteit, veiligheid en bevaarbaarheid.
Doelsoorten voor de natuureilanden zijn met name de kwetsbare moerasvogels: Roerdomp, Woudaap, Purperreiger, Zwarte

stern, Grote Karekiet, snor, rietzanger. Daarnaast zijn er vele soorten (zoals gevlekte witsnuit, gestreepte waterroofkever etc.) die hiervan kunnen meeprofiteren.

Uitgangspunten voor de minimumvariant voor de realisatie van natuureilanden zijn:
- Voldoende oeverlengte (minimaal 18.000 meter lengte is nodig voor de natuurdoelen).
- Hoe groter het eiland, hoe beter.
- Ongestoord rietareaal voor de verstoringsgevoelige rietvogels.
- Goede beheerbaarheid (o.a. geen geschikte omstandigheden voor bosvorming).

Indicatie kosten: € 5.600.000,-
Zie 1.7.: kosten zijn opgenomen bij aanpak bagger & zwevend slib

Project 2.4.4 | Verlanding

Mesotrofe verlanding
Om te voldoen aan de instandhoudingsdoelstellingen van de N2000 doelsoorten en habitattypen, zijn de daarvoor benodigde maatregelen gekwantificeerd. Voor de habitattypen van de mesotrofe verlandingsreeks is dat weergegeven in de notitie 'Kwantificering van de doelen voor de Noord-Hollandse deelgebieden'.[13] Voor een duurzaam voortbestaan van de N2000 doelen is (theoretisch gezien) een oppervlakte van 250 ha benodigd om in te richten en te beheren t.b.v. de verschillende successie-stadia van de mesotrofe verlandings habitattypen. De meest kansrijke deelgebieden ("hotspots") in NH om dit te realiseren zijn Ankeveen, 't Hol en Weersloot. Ook andere delen in de Oostflank bieden kansen, maar hier zijn de omstandigheden minder optimaal.

Van deze 250 ha is reeds een deel aanwezig (zoals bv bestaande petgaten) en zijn recentelijk maatregelen uitgevoerd (bv i.h.k.v. LIFE maatregelen van NM). Op dit moment is daarom nog onduidelijk hoeveel van de benodigde 250 ha reeds aanwezig is. Dit zal als eerste stap geïnventariseerd moeten worden.
Daarnaast dienen de locaties geïdentificeerd te worden waar rietherstel dient plaats te vinden en bomen gekapt kunnen worden. Deze maatregel dient meerdere doelen (verbeteren waterkwaliteit, bieden van ruimte aan mesotrofe verlandingsvegetaties en het herstellen van moerasvogelhabitat). Aan de andere kant dient de afweging gemaakt te worden of het naast ecologische ook vanuit landschappelijk en recreatief standpunt zinvol en nuttig is bomen (met name oud veenbos) te kappen. Ook de overgang van bomen naar riet biedt veel planten en vogels een kans.

De Hotspots
3 gebieden zijn geprioriteerd waar het gaat om de grootste potentie voor het realiseren van verjonging van de hoogwaardige mesotrofe verlandingsnatuur. Het gaat om de gebieden: 't Hol, Ankeveen-oost en Weersloot. Daarnaast heeft elk van de 12 deelgebieden in het plangebied zijn eigen kenmerken aan huidige aanwezige natuurwaarden, potenties voor verdere natuurontwikkeling en eigendomssituatie.

De aanpak om tot natuurrealisatie te kunnen komen verschilt daarom per deelgebied. In een aantal deelgebieden wordt momenteel al actie ondernomen, waarbij verschillende strategieën gehanteerd worden: bv in 't Hol via door GS toegewezen onteigeningstitel en in Kortenhoef-oost door een integrale benadering van de ontwikkeling van huizenbouw en natuur-ontwikkeling inclusief de aanpassing van het bestemmingsplan voor het hele deelgebied Kotenhoef oost. De te hanteren strategie wordt door de projectgroep in het op te stellen PvA per deelgebied verder uitgewerkt.

Indicatie kosten: € 1.200.000,-

13) Voor toelichting op de natuurbeheertypen, zie http://www.portaalnatuurenlandschap.nl/

2.5 | Ganzenvraat en exoten

De aantasting van het riet door vraat door ganzen en kreeften vraagt om een aparte aanpak. Hier is een aantal deelprojecten voor benoemd. Tevens wordt voor de aanpak van de Cabomba-overlast op natuur en recreatie, een maatregel opgenomen.

Project 2.5.1 | Plan van aanpak populatiebeheer ganzen

Ganzenvraat is een serieus knelpunt voor het behalen van de gebiedsdoelen voor natuur (waaronder vogels) en waterkwaliteit. Het aanwezige waterriet, waar moerasvogels en de laatste paren karekiet huizen, wordt ernstig aangetast door ganzenvraat. Dit geldt ook voor herstel van trilveenvegetaties in petgaten, rietvelden voor roerdomp, broedplekken voor woudaap en purperreiger, broedkolonies zwarte stern en herstel van jonge mesotrofe verlandingen. De instandhoudingsdoelen worden ernstig belemmerd door de hoge graasdruk van grauwe ganzen.

Op gebiedsniveau wordt een plan opgesteld en uitgevoerd voor duurzaam ganzenpopulatiebeheer. Het doel is het terugbrengen van de populatie tot het niveau van 2003. Er wordt rekening gehouden met de Natura2000 instandhoudingsdoelen voor grauwe gans en kolgans (dit zijn doelen voor winterganzen).
Het instandhoudingsdoel voor de grauwe gans is 1200 (seizoen gemiddelde niet-broedvogels); momenteel zijn nu al ca. 5000 ganzen aanwezig in het gebied (seizoen gemiddelde 2015-2017). Op korte termijn zullen daarom maatregelen genomen moeten worden om de ganzenpopulatie terug te dringen (zie: Uitvoeringsplan beheer jaarrond verblijvende ganzen N2000-gebied OVP; v4.1 8 juni 2015).

Indicatie kosten:€ 1.000.000,-
(Opstellen plan en uitvoeren jaarlijkse maatregelen: rasteren/ afvangen: 100.000/jaar: maal 10 jaar= €1.000.000,-).

Project 2.5.2 | (Nood)maatregelen Ganzenvraat t.b.v. de Grote Karekiet

De Grote Karekiet is een broedvogel waarvoor in het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen een instandhoudingsdoel geldt. Het huidige aantal aanwezige karekieten ligt ruim beneden het instandhoudingsdoel van 50 paar. De aanwezigheid van de Grote Karekiet in het gebied (m.n. in de Loosdrechtse Plassen, Wijde Blik en Breukeleveense Plas) wordt ernstig bedreigd door aantasting van hun leefgebied. Om behoud van de Grote Karekiet in het gebied een kans van slagen te geven dient 3-5 km waterriet hersteld te worden.

Per deelgebied is in de factsheets aangegeven wanneer het plaatsen van raster voor de korte termijn wenselijk is.
De te nemen noodmaatregelen op zeer korte termijn (2017) voor het ganzenbeheer bestaat uit het afvangen van ruiende ganzen (mei-begin juli 2017) en het plaatsen van rasters (netten) op nog bestaande, bedreigde rietkragen (1-2km). Structurele maatregelen voor rietherstel worden als onderdeel in het natuurmaatregelenpakket opgenomen.

Indicatie kosten: € 50.000,-
Voor 2017: afvangen ruiende ganzen en plaatsen rasters op ca.1,5 km riet

Project 2.5.3 | Bestrijding exoten

Kreeftenvraat
Kreeftenvraat staat het behalen van aquatische natuurdoelen of herstelmaatregelen voor verlanding (bijvoorbeeld graven van petgaten) ernstig in de weg. Het is wenselijk dat populatiebeheer ter voorkoming van vraatschade door kreeften op gebiedsniveau wordt geadresseerd.

Mogelijkheden lijkt o.a. het afvangen. Hiertoe dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd, waarbij naast een geschikte aanpak ook verdien-/ beheermodellen met burgerparticipatie meegenomen wordt.

Cabomba en vederkruiden
Cabomba is een invasieve exoot die een bedreiging kan vormen voor recreatie en natuur. Voor versterking van ecologische waarden kan het van belang dat de sterke verdringing van andere waterplanten door Cabomba bestreden wordt. Volledige verwijdering is niet realistisch, maar een pro-actieve bestrijdingsaanpak gecombineerd met beheersing daarna blijkt het meest effectief. Belangrijke concentraties zijn: Muijeveldse Wetering, Oostelijke Drecht en het Hol. Met Natuurmonumenten zal worden overlegd over een proactieve bestrijdingsaanpak in het Oostelijk Vuntusgebied.

Vanaf 3 augustus 2017 geldt er een Europees verbod op bezit, handel en kweek van exotische planten en dieren die op de unielijst staan, waaronder Cabomba. In delen van het gebied is het woekeren van Cabomba en vederkruiden een knelpunt voor het recreatief gebruik. Het waterschap heeft onderzoek uitgevoerd naar de Cabomba en er is een burgerinitiatief ontstaan om de Cabomba in het gebied aan te pakken, onder andere door experimentele bestrijdingsmethoden toe te passen.[14] Het besef in het gebied is groot dat aan een succesvolle beheersing op gebiedsniveau verdere uitwerking moet worden gegeven. Bij aanleg van natuurvriendelijke oevers dient eerst de Cabombabestrijding zorgvuldig te zijn uitgevoerd, aangezien bij natuurvriendelijk oevers en riet de Cabomba zich optimaal verzamelt en vermenigvuldigt.

De Provincie Noord-Holland zal de coördinerende rol op zich nemen om tezamen met gebiedspartijen (met name het Burger-initiatief, recreatieondernemers, het Waterschap, Natuurmonumenten, gemeente Wijdemeren en Stichtse Vecht en het Plassenschap) bestaande kennis en ervaring te bundelen om in 2017/2018 een driejarenplan op te stellen voor een productieve aanpak van Cabomba en vederkruiden op basis van de experimenten en monitoring in 2016. Waar mogelijk zal de Cabomba met wortel en al worden verwijderd. Er zal op bepaalde locaties ook sprake zijn van een publiek-private aanpak.

Indicatie kosten: € 1.000.000,-
Tbv opstellen plannen van aanpak en uitvoeren maatregelen kreeften en Cabomba.

14) De harkboot-methode, de STERbak en de hydroventurimethode zijn tot nu toe als de meest succesvolle methoden naar voren gekomen omdat daarbij de exoten met wortel en al worden verwijderd. Op verschillende locaties worden verschillende methoden aanbevolen, ivm natuurvriendelijkheid en kosteneffectiviteit. Methoden die leiden tot fragmentatie en dus tot verdere verspreiding, dienen te worden gestopt.

3 TRANSFORMATIE RECREATIESECTOR

De komende jaren wordt een transformatie van de recreatiesector in de Vechtplassen op gang gebracht, waarmee de economische vitaliteit van de sector wordt vergroot en een meer divers en passend recreatief aanbod ontstaat, zoals benoemd in het gebiedsakkoord. Deze transformatie is vertaald in de ambitie om de komende tien jaar een aantal concrete resultaten te behalen (zie onderstaand kader).

Ambitie transformatie recreatiesector

√ 25 individuele bedrijfsplannen in procedure of afgerond ter invulling van de noodzakelijke transformatie (ca. 25% aan bieders van de in totaal 70 ondernemers uit de waterrecreatiesector).
√ Differentiatie van havencapaciteit, zodat 5% van het aanbod bestaat uit eenheden gericht is op verhuur, bootdelen, onderscheidende verhuurconcepten en laagdrempelige toegankelijkheid zonder eigen boot (500 eenheden).
√ Differentiatie binnen havens en ligplaatsen, zodat 5% van het aanbod bestaat uit onderscheidende ligplaatsen (overdekt, boatsavers, bootliften, servicelocaties, horecageboden ligplaatsen etc.)(500 eenheden.
√ Cross over van havens met de verblijfsrecreatie, zodat 2% van het aanbod bestaat uit watergerichte verblijfsmogelijkheden in havens, in de vorm van arkjes, ecolodges, kampeervlotten, tiny houses etc, gericht op kort verblijf (200 eenheden).
√ Openstelling van minimaal 1 extra buitenplaats (gebouw én park) voor recreatief bezoek.
√ Minimaal één extra locatie in een historische buitenplaats beschikbaar als B&B , hotel, horeca, museum of met een andere duurzame publieksfunctie.
√ Uitbreiding van de verblijfsrecreatiemogelijkheden met 10% (140 eenheden) gericht op short stay markt, in de vorm van self-catering voorzieningen aan of nabij het water.
√ Transformatie van 10% van het bestaande aanbod naar short stay accommodatie (140 eenheden) in de vorm van self catering voorzieningen aan of nabij het water.
√ Ontwikkeling van minimaal 50 extra eenheden hotelaccommodaties (kamers of appartementen) gericht op de short stay markt.
√ Uitbreiding van het aantal gastnachten aan boord van boten met 50% door gezamenlijke profilering (6000 nachten extra binnen bestaande capaciteit havens).
√ Tenminste vier accommodaties gericht op middelgrote verblijfsgroepen (tot 24 personen) binnen het verblijfsareaal.
√ Terugdringen leegstand tot maximaal 1 leegstaande horecazaak per deelgebied, door herbestemming of herontwikkeling
√ Minimaal 4 nieuwe openbare en toegankelijke horeca-locaties in het gebied met zicht op water, bij voorkeur door relatie te leggen tussen wegprofiel en water.
√ Verrijking dagrecreatief aanbod met minimaal 3 nieuwe attractiepunten voor beleving van natuur en landschap.
√ Aanbod ook via meertalige folders presenteren.
√ Minimaal 50% van de recreatiebedrijven heeft investeringen gedaan die gericht zijn op duurzaamheid (milieu maatregelen en/of investeringen t.b.v. CO_2 arme economie zoals inzetten op fluistervaren en recreatiewoningen op zonne-energie).
√ Tenminste vijf recreatiebedrijven hebben het beheer van natuur en landschap geïntegreerd in hun bedrijfsmodel (natuur en landschapsbeleving onderdeel van bedrijfsconcept en deel inkomsten en/of arbeid gaat naar het in stand houden van natuur en landschap).

Om deze ambitie waar te maken zijn de volgende speerpunten benoemd:

- Ondersteuning aan recreatieondernemers die bedrijfsplannen ontwikkelen die bijdragen aan de gewenste transitie door (1) inzet van een gebiedsloods en (2) stimuleren en begeleiden van goede voorbeelden van transformatie op bedrijfsniveau.
- Integreren van natuur en recreatie op gebiedsniveau en op bedrijfsniveau.

Om invulling te geven aan deze speerpunten worden in 2017 de volgende projecten in gang gezet:

Project 3.1 | Gebiedsloods

Het aanstellen van een gebiedsloods die gedurende vier jaar twee dagen in de week beschikbaar is om recreatieondernemers te ondersteunen met het vormgeven en verder brengen van plannen die bijdragen aan de transformatie van de recreatiesector zoals beschreven in het gebiedsakkoord. De gebiedsloods is vraagbaak voor ondernemers inclusief degenen die zich oriënteren op vernieuwing in hun bedrijf of die plannen hebben ontwikkeld in die richting. Het kan hierbij gaan om vrijetijdsondernemers in brede zin dus waterrecreatie, verblijfstoerisme (campings en bungalowparken), congresaccommodaties, dagattractiepunten, museaal erfgoed en buitenplaatsen.

De gebiedsloods heeft goede contacten bij de overheden, kent het gebied en de locaties, heeft affiniteit met natuur en landschap en spreekt de taal van de ondernemers. De gebiedsloods adviseert over plan(verbeteringen), checkt haalbaarheid van de

plannen vanuit bestemmingsplannen en het N2000 beheerplan, zoekt actief naar mogelijkheden om de plannen verder te brengen, roept waar nodig hulp in van specialisten voor specifieke vragen, treedt op als intermediair tussen ondernemers en andere partijen (m.n. overheden) en heeft een aanjagende functie om de benoemde transitieresultaten (zie kader) te behalen. De gebiedsloods functioneert als aanjager van de beoogde transformatie en fungeert als voorzitter van het Transitieteam (zie project 3.2).

De gebiedsloods zal NIET zelf bedrijfsplannen opstellen, promotieactiviteiten in gang zetten of actief lobbyen bij bestuurders voor individuele plannen. Recreatieondernemers kunnen kosteloos een intakegesprek met de gebiedsloods aanvragen. Hiervoor komt een checklist/format beschikbaar voor onderwerpen zoals bedrijfsomschrijving, aansluiting plannen op de visie, ruimtelijke implicaties, natuureffecten, integratie van natuur en effecten op waterkwaliteit. Samen met gebiedsloods wordt een eventueel vervolgtraject ingezet en wordt besproken hoe dit eruit ziet. Voor dit vervolgtraject zal aan de betreffende recreatieondernemer een vergoeding worden gevraagd.

Indicatie kosten: € 320.000,- (Uitgaande van externe inhuur van persoon die gedurende 2 dagen per week volledig beschikbaar is als gebiedsloods, afrekenen op daadwerkelijk gemaakte uren).

Project 3.2 | Transitieteam recreatie & toerisme

De transformatie van de recreatiesector is in de Oostelijke Vechtplassen complex, omdat vrijwel het gehele gebied de N2000 status heeft en daarnaast de bestemmingsplannen nog onvoldoende rekening houden met de gewenste nieuwe ontwikkelingen. Vanuit overheden zal een transitieteam worden geformeerd bestaande uit vertegenwoordigers van de recreatiesector en beleidsmedewerkers van de gemeenten Wijdemeren en Stichtse Vecht, van de provincies Noord-Holland en Utrecht en van het Waterschap. Het team bevat expertise op gebied van ruimtelijke ordening, natuur, landschap en recreatie/toerisme en heeft voldoende mandaat en capaciteit om intern veranderingen en besluitvorming in gang te zetten om de transformatie in de sector verder te helpen. Het transitieteam wordt – waar nodig – ondersteund door (inhuur) van specialisten op gebied van ecologie, planologie, juridische zaken en economie. Ook de gebiedsloods maakt onderdeel uit van het transitieteam en kan – in overleg transitieteam – gebruik maken van deze experts. Eventuele noodzakelijke onderbouwende onderzoeken worden gezamenlijk gedaan, waarbij ook binnen de overheden wordt gezocht naar informatie en oplossingsrichtingen. Aanwezige kennis en verzamelde informatie zal worden gebundeld en ontsloten via een 'databank' voor verdere toepassing in opvolgende projecten. Voor de onderwerpen 'verblijfsrecreatie'[15] en 'jachthavenontwikkeling' worden door de gemeenten specifieke beleidsnota's opgesteld. Deze nota's geven de gemeente interne richtlijnen bij het beoordelen van plannen in het kader van (een wijziging van) het bestemmingsplan.

Indicatie kosten: € 50.000,- (T.b.v. inhuur externe specialisten).

15) Binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) is besloten om de Regionale Hotelstrategie MRA te verbreden naar een Regionale Accommodatiestrategie MRA, waarbij gezamenlijk wordt ingezet op het ontwikkelen van een regionale Visie Verblijfsrecreatie MRA. Waar nodig, kunnen deelregio's extra aanvullingen voor hun regio hieraan toevoegen. De eerste stap om tot een visie te komen is een inventarisatie van het aanbod van verblijfsrecreatie, waarbij deze wordt afgezet tegen vraag en toekomstige ontwikkelingen. Op het niveau van de MRA en in regio's moeten ontwikkelingen op het gebied van verblijfsrecreatie worden afgestemd. Binnen het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (OVP) wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bovengenoemd traject. Daarnaast heeft de sector verblijfsrecreatie OVP aangegeven te willen transformeren van overwegend long-stay naar short-stay, waarbij het met name gaat om verblijfsrecreatieterreinen al dan niet in combinatie met een jachthaven. Het is van belang te achterhalen wat de wensen vanuit de markt zijn en de eventuele ruimtelijke consequenties die daaruit voortvloeien. De rol vanuit de gemeenten moet hierbij helder zijn: wat is toegestaan en wat niet. Beide trajecten zullen in nauwe samenhang met elkaar plaatsvinden.

Project 3.3 | Integreren recreatie en natuur

Oostelijke Vechtplassen is zowel een natuur- als een recreatiegebied. Met een goede balans tussen beide functies en een (zorgvuldige) integratie van beide functies is veel winst te behalen. Mooie natuurgebieden zijn aantrekkelijk voor recreatie en toerisme. Dit genereert draagvlak voor het behoud van natuur en landschap en inkomsten die deels weer ingezet kunnen worden voor het beheer. Versterking van de samenwerking tussen natuurorganisaties en ondernemers is belangrijk om een juiste balans te behouden, waarbij zowel natuur als recreatie profiteren. Tot op heden is de samenwerking beperkt gebleken. Voor het op gang brengen van samenwerking en het verbeteren van de integratie tussen beide functies worden de volgende acties in gang gezet:

- Het stimuleren van recreatiebedrijven om het beheer van natuur en landschap te integreren in hun bedrijfsmodel (natuur en landschapsbeleving onderdeel van bedrijfsconcept en deel inkomsten en/of arbeid gaat naar het in stand houden van natuur en landschap).
- Een onderzoek naar de effecten van waterrecreatie op natuur en de vraag in hoeverre verduurzamen van de sector (door bijvoorbeeld het stimuleren van elektrisch varen) bijdraagt aan de natuurkwaliteit. Het onderzoek dient tevens concrete aanbevelingen te geven over de manier waarop het verduurzamen van de watersportsector de komende jaren gestimuleerd kan worden zodat maatregelen als de aanleg van ‘electric only’- vaarverbindingen in een breder perspectief geplaatst worden. In dit onderzoek wordt ook meegenomen hoe aan de randvoorwaarden t.a.v. de koopakte Wijde Blik (extensieve recreatie) kan worden voldaan op een permanente manier en/of elektrisch varen hieraan bijdraagt.
- Uitwerken Businesscase: pilot ontwikkelen i.h.k.v. ‘natuurparels koesteren en ontwikkelen’; gezamenlijk een goed plan tot stand brengen bij één of aantal ondernemers die natuur inclusief willen ondernemen en een stuk natuurontwikkeling op willen pakken, met beheer geïntegreerd in de bedrijfsvoering. Hierbij inzichtelijk krijgen ‘wat levert het op (en voor wie), wat zijn kosten voor beheer en onderhoud’.
- Het nader verkennen van de status van nationaal park met als doel het versterken van de identiteit van het gebied, de promotie en marketing van gebied en het komen tot goede gebiedsbrede afspraken over (het op peil houden van) het kwaliteitsniveau t.a.v. beheer en onderhoud van zowel de voorzieningen als de natuur – en landschapswaarden.
- Het opstellen van een gezamenlijk ontwikkelperspectief (eventueel gericht op specifieke deelgebieden zoals De Drecht en de Wijde Blik), waarin zichtbaar wordt op welke wijze de ontwikkeling van de recreatiesector en de natuurontwikkeling gecombineerd worden opgepakt zodanig dat beide worden versterkt. Het perspectief bevat op (deel)gebiedsniveau afspraken over natuurontwikkeling, de zonering en ontwikkelruimte voor recreatie activiteiten.
- Creëren van een inkomstenstroom/ revolving fund t.b.v. beheer en onderhoud natuur en recreatievoorzieningen (zie ook project 3.4).

Indicatie kosten: € 140.000,-

Project 3.4 | Pilot/verkenning Bedrijven investeringszone (BIZ)

Een mogelijk interessant nieuw financieel instrument op gemeentelijke schaal is een zogenoemde BIZ. Het Rijk heeft dit instrument als financieel instrument wettig en afdwingbaar geregeld. Een BIZ is een afgebakend gebied, zoals een winkelstraat of een recreatie-/natuurgebied waarbinnen ondernemers en/of de eigenaren samen investeren in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving. Alle ondernemers/eigenaren in de BIZ betalen daaraan mee. Een BIZ kan worden opgezet door ondernemers, ondernemers en eigenaren samen of alleen door eigenaren. Van doorslaggevend belang is dat ondernemers achter dit instrument staan, want het kan alleen worden vastgesteld als er breed draagvlak onder ondernemers voor is.

Dit project beoogt een verkenning van de haalbaarheid en wenselijkheid van een nieuwe BIZ die integrale doelen dient op het vlak van recreatie, natuur en mogelijk erfgoed. De overheden faciliteren hierbij en de ondernemers dienen een initiërende rol te spelen. De relatie van een eventuele BIZ met de toeristenbelasting dient ook te worden betrokken.

Indicatie kosten: € 60.000,-
(Tijdsduur: benodigde procestijd voor oprichting= ca. 1,5 jaar).

ORGANISATIE EN PLANNING

4

4.1 | Trekkers per programma onderdeel

Ontwikkelen vrijetijdslandschap	
1.1 Recreatieve routes en natuur-en landschapsbeleving	Regio GV en partijen
1.2 's-Gravelandsevaart	Gemeente Wijdemeren
1.3 Vaarverbinding Loosdrechtse Plassen – Hilversums Kanaal	Prov. NH
1.4 Onderzoek ontsluiting en toegankelijkheid	Gem. Wijdemeren en Gem. Stichtse Vecht
1.5 Van dorpslint naar recreatieboulevard	Gem. Wijdemeren en Gem. Stichtse Vecht
1.6 Prijsvraag 'Icoon Oostelijke Vechtplassen'	Stichting
1.7.1 Aanpak baggerproblematiek	Prov. NH
1.7.2 Aanpak zwevend slib	Waterschap
1.8 Herstel & duurzaam behoud legakkerlandschap Kievitsbuurten	Gemeente Stichtse Vecht
Versterken ecologische waarden	
2.1 Realiseren Nationale Natuurnetwerk (NNN)	Prov. NH
2.2 Realiseren ecologische verbindingen tussen gebieden	Prov. NH
2.3 Verbeteren waterkwaliteit	Waterschap
2.4.1 Nieuw habitat moerasvogels en botanische waarden op privaat eigendom	Privaat
2.4.2 Verkenning nieuwe natuurgebieden	Prov. NH
2.4.3 Natuureilanden	Prov. NH
2.4.4. Verlanding	pm
2.5.1 PvA populatiebeheer ganzen	Prov. NH
2.5.2 (nood)maatregelen ganzenvraat t.b.v. Grote Karekiet	Prov. NH
2.5.3 Bestrijding exoten	Prov. NH
Transformatie recreatiesector	
3.1 Gebiedsloods	Transitieteam o.l.v. Prov. NH en Prov. Utrecht
3.2 Transitieteam recreatie & toerisme	Transitieteam o.l.v. Prov. NH en Prov. Utrecht
3.4 Pilot/verkenning BIZ	Transitieteam o.l.v. Prov. NH en Prov. Utrecht
3.3 Integreren recreatie en natuur	Partijen

4.2 | Organisatiestructuur

Voor de implementatie van de doelstellingen van het Gebiedsakkoord waaronder de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma, zal een bestuurlijke ***stuurgroep Oostelijke Vechtplassen*** en een ***regiegroep Oostelijke Vechtplassen*** in het leven worden geroepen. In het Gebiedsakkoord staan hierover specifieke bepalingen opgenomen.

4.3 | Planning

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Ontwikkelen vrijetijdslandschap											
1.1 Recreatieve routes en natuur-en landschapsbeleving											
1.2 's-Gravelandsevaart											
1.3 Vaarverbinding Loosdrechtse Plassen – Hilversums Kanaal											
1.4 Onderzoek ontsluiting en toegankelijkheid											
1.5 Van dorpslint naar recreatieboulevard											
1.6 Prijsvraag 'Icoon OVP'											
1.7 Bagger & Zwevend slib Loosdrechtse Plassen											
1.8 Herstel & duurzaam behoud legakkerlandschap Kievitsbuurten											
Versterking ecologische waarden											
2.1/2.5 Realisatie NNN en kwaliteitsimpuls											
2.2 Realiseren ecologische verbindingen											
2.3 Verbeteren waterkwaliteit											
2.4.1 Nieuw habitat moerasvogels op privaat eigendom											
2.4.2 Nieuwe natuurgebieden											
2.4.3 Natuureilanden											
2.4.4 PvA populatiebeheer ganzen											
2.4.5 (nood)maatregelen ganzenvraat t.b.v. Grote Karekiet											
2.4.6 Bestrijding exoten											
Transformatie recreatiesector											
3.1 Gebiedsloods											
3.2 Transitieteam recreatie & toerisme											
3.3 Integreren recreatie en natuur											
3.4 Pilot/verkenning BIZ											

Voorbereiding

Uitvoering

Nazorg/aanloopbeheer

5 FINANCIERING

DEKKING PER PROGRAMMA ONDERDEEL

N.B. Bedragen zijn exclusief BTW

			KOSTEN
ONTWIKELEN VRIJETIJDSLANDSCHAP		**Recreatieve verbindingen**	
	1.1	Verbindingen op land	€ 2.621.000
	1.2	's-Gravelandse vaart	€ 5.750.000
	1.3	Vaarverbinding Loosdrechtse plassen - Hilversums kanaal	€ 5.700.000
		Bagger & Zwevend slib	
	1.7.1	Baggeren	€ 24.800.000
	1.7.2	Zwevend slib	€ 6.050.000
		Proces en onderzoek	
	1.4	Onderzoek ontsluiting en toegankelijkheid	€ 40.000
	1.5	Van dorpslint naar recreatieboulevard	€ 60.000
	1.6	Prijsvraag Icoon Oostelijke Vechtplassen	€ 50.000
	1.4 / 1.5 / 1.7.1	Visie ontwikkeling Kievitsbuurt	€ 40.000
VERSTERKING ECOLOGISCHE WAARDEN		**Versterking ecologische waarden**	
	2.2	Ontsnipperingsmaatregelen	€ 3.871.000
	2.4.3	Natuureilanden	€ -
	2.1	Inrichting nieuwe natuur	€ 15.910.000
	2.4.1 / 2.4.4 / 2.5.1 / 2.5.2	Kwaliteitsimpuls bestaande natuur/biodiversiteit	€ 2.850.000
	2.1	Onteigeningsvergoeding	€ 3.530.000
	2.3	Verbeteren waterkwaliteit	€ 4.350.000
		Bestrijding invasieve exoten	
	2.5.3	Bestrijdingsplan + maatregelen	€ 1.000.000
TRANSITIE RECREATIESECTOR		**Transitie recreatiesector**	
	3.1	Gebiedsloods	€ 320.000
	3.2	Transitie recreatie & toerisme	€ 50.000
	3.3	Integratie recreatie en natuur/verduurzamen sector	€ 140.000
	3.4	BIZ	€ 60.000
		Totaal	**€ 77.192.000**

DEKKING										
Noord-Holland	**Utrecht**	**Wijde-meren**	**Stichtse Vecht**	**Hilversum**	**Regio G&V**	**Water-schap AGV**	**Plassen-schap**	**Privaat**	**Groene Uitweg**	**LIFE/POP/ PAS**
€ 780.000		€ 254.600	€ 90.000		€ 58.800	€ 43.800	€ 40.600	€ 165.300	€ 957.500	
€ 1.100.000		€ 400.000		€ 250.000		€ 200.000			€ 3.800.000	
€ 2.850.000									€ 100.000	
€ -	€ 2.510.147	€ 2.008.118	€ 1.330.000			€ 3.346.863	€ 836.716	€ 3.600.000		€ 3.000.000
€ 1.825.000						€ 2.345.000				€ 1.880.000
		€ 20.000	€ 20.000							
		€ 45.000	€ 15.000							
€ 30.000		€ 10.000					€ 4.000	€ 6.000		
	€ 5.000		€ 15.000				€ 15.000	€ 5.000		
€ 3.371.000									€ 500.000	
€ -										
€ 10.410.000									€ 5.500.000	
€ 2.850.000										
€ 3.530.000										
€ -						€ 1.220.000*				€ 3.130.000
€ 500.000						pm				
€ 60.000	€ 20.000	€ 60.000	€ 20.000					€ 80.000	€ 80.000	
€ 25.000		€ 25.000								
€ 140.000										
€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000				€ 10.000	€ 10.000		
€ 27.481.000	**€ 2.545.147**	**€ 2.832.718**	**€ 1.500.000**	**€ 250.000**	**€ 58.800**	**€ 7.155.663**	**€ 906.316**	**€ 3.866.300**	**€ 10.937.500**	**€ 8.010.000**

* Voor één van de waterkwaliteitsmaatregelen (beperken fosfaatbelasting Hilversums Kanaal, voorlopig geraamde kosten 0,8 mln.) is uitvoering nog niet zeker. Alvorens hierover een besluit te nemen vindt door het waterschap nog onderzoek plaats naar nut en noodzaak en oplossingsrichting.

BIJLAGEN

Bijlage 1	KAART PROJECTGEBIED MET DEELGEBIEDEN
Bijlage 1A	KAART INVENTARISATIE ONTBREKENDE SCHAKELS VAN RECREATIEVE ROUTES OP LAND
Bijlage 1B	KOSTENVERDELING RECREATIE
Bijlage 1C	KAART RECREATIEVE VAARROUTES
Bijlage 1D	UITSPLITSING KOSTEN 'S-GRAVELANDSEVAART
Bijlage 2A	KOSTEN RAMING KASRITME EN FINANCIERINGSVOORSTEL BAGGER AANPAK
Bijlage 2B	KOSTENRAMING EN FINANCIERINGSVOORSTEL ZWEVEND SLIB AANPAK
Bijlage 3	TOELICHTING MESOTROFE VERLANDING
Bijlage 4	KAART INDICATIEVE VOGELMAATREGELEN INCL. ZOEKGEBIEDEN
Bijlage 5	KAART VERKENNING KANSRIJKE LOCATIES VOOR MESOTROFE VERLANDING
Bijlage 6A	KAART NNN OPGAVE
Bijlage 6B	TABEL NNN OPGAVE
Bijlage 6C	KAART TYPE EIGENAREN NIET-INGERICHTE NNN GRONDEN
Bijlage 7	KAART ONTSNIPPERINGSLOCATIES
Bijlage 8	KOSTENOVERZICHT VERSTERKEN ECOLOGISCHE WAARDEN
Bijlage 9	KAART WATERSYSTEEMMAATREGELEN
Bijlage 10	KAART BIOLOGISCHE KWALITEIT WATERLICHAMEN
Bijlage 11	KAART ZOEKLOCATIES MAATREGELEN VOOR N2000 MOERASVOGELS
Bijlage 12	KWANTIFICERING MAATREGELEN VOOR N2000 MOERASVOGELS
Bijlage 13	KAART IMPRESSIE GEBIEDSAKKOORD OOSTELIJKE VECHTPLASSEN
Losse Kaart	IMPRESSIE GEBIEDSAKKOORD OOSTELIJKE VECHTPLASSEN

Bijlage 1 | Kaart projectgebied met deelgebieden

0 1 2 Km.
Bron: Provincie Noord-Holland

N

Provincie Noord-Holland
Sector Onderzoek en Informatie

Datum: oktober 2017
Copyright: Kadaster
Formaat: A3
Projectnr.: 491973

Bijlage 1a | Kaart inventarisatie ontbrekende schakels van recreatieve routes op land

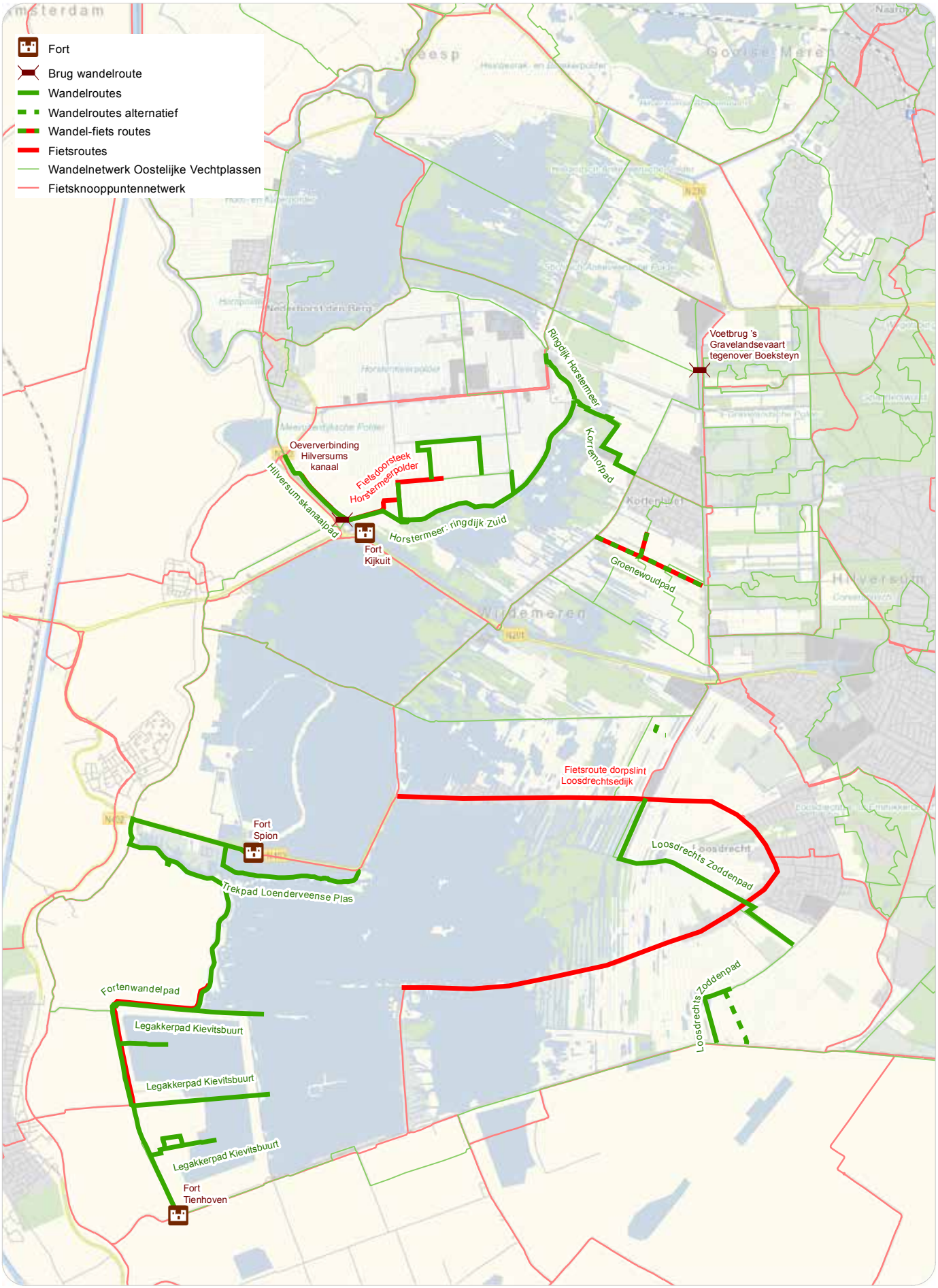

0 1 2 Km.
Bron: Provincie Noord-Holland

N

Provincie Noord-Holland
Sector Onderzoek en Informatie

Datum: oktober 2017
Copyright: Kadaster
Formaat: A3
Projectnr.: 491973

Bijlage 1b | Kostenverdeling recreatie

WANDELEN	Kosten	Dekking									
		Noord-Holland	Utrecht	Wijdemeren	Stichtse Vecht	Hilversum	Regio G&V	Waterschap AGV	Plassen-schap	Privaat	Groene Uitweg*
Wandelroutes, onderdeel inrichtingsplan NNN Horstermeerpolder											
Horstermeer: ringdijk Zuid	59.000										59.000
Nera ommetje	97.000										97.000
Horstermeer-Fort Kijkuit: Hilversumskanaalpad (noordoever)	25.000										25.000
subtotaal	**181.000**										**181.000**
*Financiering (€ 181.000,-) wordt meegenomen in budget inrichtingsplan Horstermeerpolder											
Wandelroutes, onderdeel Groene Uitwegprograma											
Wandelpad Kortenhoef Korremofpad	75.000	11.250		11.250							52.500
Fiets/Wandelpad 's Graveland-Kortenhoef: Groenewoudpad	331.000	58.750		49.650							222.600
Fiets/Wandelpad 's Graveland-Kortenhoef: Groenewoudpad	148.000	22.200		22.200							103.600
Directe doorsteek Vuntus / 't Hol	25.000	3.750		3.750							17.500
Loosdrechts Zoddenpad (N-Z verb Ster) Rading naar Kanaaldijk	38.000	5.700		5.700							26.600
Ringdijk Horstermeer aansluiting Bergsepad en Korremofpad	21.000	3.150		3.150							14.700
Loosdrechts Zoddenpad (N-Z verb Ster) Oud<->Nieuw Loosdrechtsedijk	187.000	23.500		23.500							140.000
subtotaal	**825.000**	**128.300**		**119.200**							**577.500**
Wandelroutes, geen onderdeel Groene Uitwegprogramma											
Legakkerpad Kievitsbuurt	310.000				90.000			31.000	31.000	3.000	
Trekpad Loenderveense Plas	64.000	32.000		9.600				12.800	9.600		
subtotaal	**374.000**	**32.000**		**9.600**	**90.000**			**43.800**	**40.600**	**3.000**	

VAREN	Kosten	Dekking									
		Noord-Holland	Utrecht	Wijdemeren	Stichtse Vecht	Hilversum	Regio G&V	Waterschap AGV	Plassen-schap	Privaat	Groene Uitweg*
Vaarverbindingen											
's Gravelandse vaart	5.750.000	1.100.000		400.000		250.000		200.000			3.800.000
Vaarverbinding Loosdrechtse plassen - Hilversums kanaal	5.700.000	2.850.000	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	100.000* + pm
subtotaal	**11.450.000**	**3.950.000**		**400.000**		**250.000**		**200.000**			**3.900.000**
*betreft budget t.b.v. MER proces (incl.planvorming, communicatie en keuze voorkeursalternatief)											

Bijlage 1b | Kostenverdeling recreatie (Vervolg)

OVERIG RECREATIE	Kosten	Dekking									
		Noord-Holland	Utrecht	Wijdemeren	Stichtse Vecht	Hilversum	Regio G&V	Waterschap AGV	Plassen-schap	Privaat	Groene Uitweg*
Overig recreatie											
Fietsroute Horstermeerpolder	230.000	115000		34.500							80.000
NERA-natuurbeleving-proces	185.000	74.000		20.000						111.000	pm
NERA-investeringen	pm	100.000		20.000							
Fort Spion	650.000										300.000
Kanovoorzieningen	15.000	7.500					7.500				pm
Zonneveer molen Gabriël	342.000	171.000		51.300			51.300			51.300	pm
Natuurbeleving		152.200									
subtotaal	1.422.000	919.700		125.800			58.800			162.300	380.000

SAMENVATTING	Kosten	Dekking									
		Noord-Holland	Utrecht	Wijdemeren	Stichtse Vecht	Hilversum	Regio G&V	Waterschap AGV	Plassen-schap	Privaat	Groene Uitweg*
Vaarverbindingen	11.450.000	3.650.000		400.000		250.000		200.000			3.900.000
Wandelpaden	1.380.000	160.300		128.800	90.000			43.800	40.600	3.000	577.500
Overig recreatie	1.422.000	919.700		125.800			58.800			162.300	380.000
totaal	**14.252.000**	**4.730.000**		**654.600**	**90.000**	**250.000**	**58.800**	**243.800**	**40.600**	**165.300**	**4.857.500**

Bijlage 1c | Kaart recreatieve vaarroutes

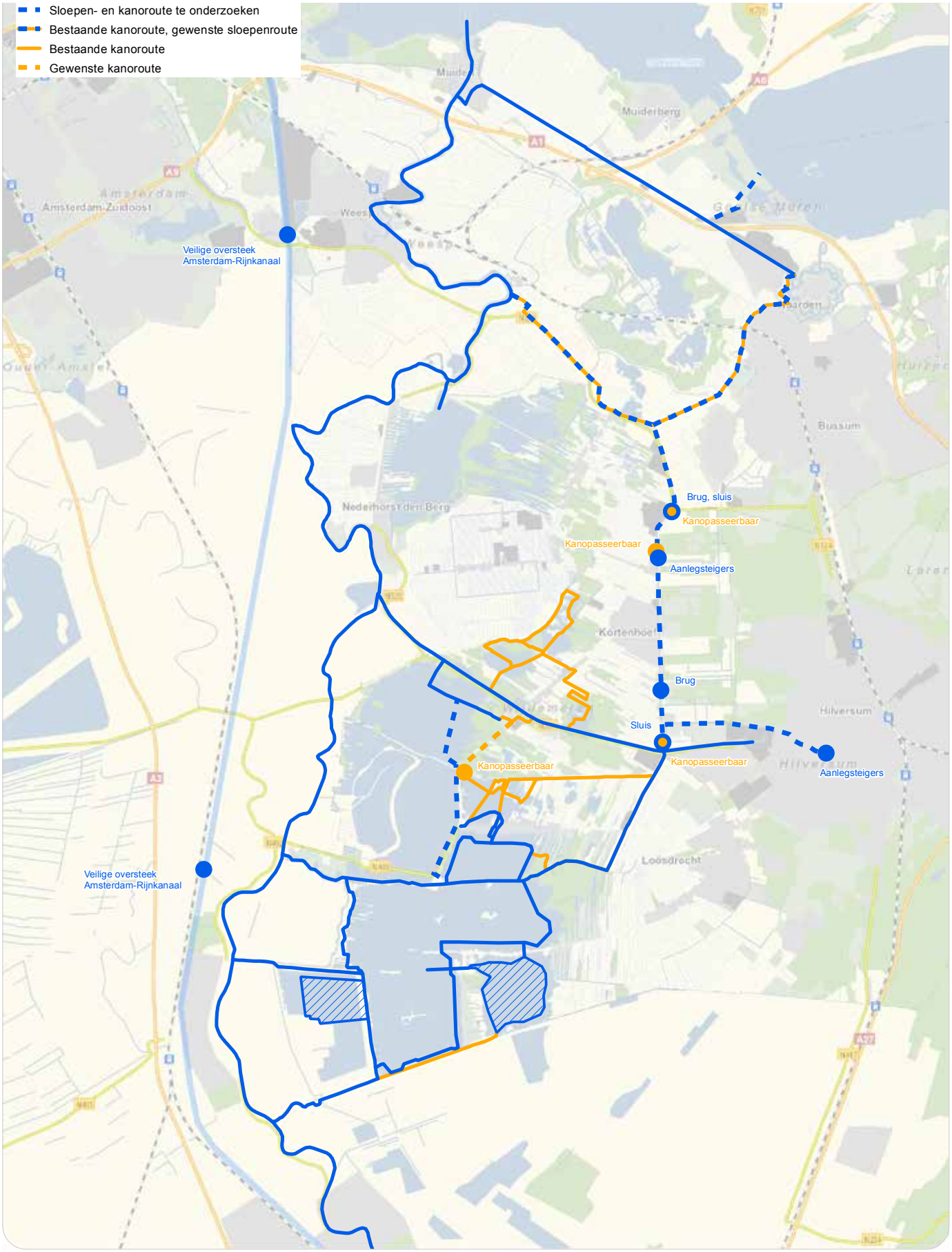

0 1 2 Km.
Bron: Provincie Noord-Holland

N

Provincie Noord-Holland
Sector Onderzoek en Informatie

Datum: oktober 2017
Copyright: Kadaster
Formaat: A3
Projectnr.: 491973

Bijlage 1d | Uitsplitsing kosten 's-Gravelandsevaart

MAATREGELEN	Geraamde kosten*, excl. btw
Noordersluis	
Noorderbrug	€ 3.000.000,-
Zuidersluis	
Corversbrug	
Oeverbescherming	€ 1.200.000,-
Kanovoorzieningen	€ 100.000,-
Onderzoek en proces (Onderzoek naar funderingen en effect vaarregime)	€ 200.000,-
Subtotaal	**€ 4.500.000,-**
Compensatie (nvo)	
NB: Bedragen kunnen hoger/lager uitvallen nav type oeverbescherming, effect vaarregime/snelheid, effect omdraai waterstromen	€ 1.250.000,-
Totaal	**€ 5.750.000,-**

* Bron raming van de bruggen en sluizen: 'VO-raming, KST_20171702_CN04_SSK raming Noorder- en Zuidersluis en Noordersluis-brug en Corverbrug (2); Waternet d.d. 17-02-2017. Overige ramingen o.b.v. inschatting en ervaring.'

Bijlage 2a | Kostenraming, kasritme en financieringsvoorstel bagger aanpak

Jaartal	Te baggeren hoeveelheid (m³)	Netto kosten baggeren en toepassing	Bijkomende kosten (20%)	Overige kosten (voorbereiding, monitoring, onderzoek)	Subtotaal baggeren en toepassing (inclusief)	Bijdrage herstel legakkers (inclusief)	Totale kosten (inclusief)
2017-2018	62.500	€ 625.000	€ 125.000	€ 200.000	€ 950.000		€ 950.000
2019	242.500	€ 3.325.000	€ 665.000	€ 100.000	€ 4.090.000		€ 4.090.000
2020	355.000	€ 2.600.000	€ 520.000	€ 50.000	€ 3.170.000	€ 300.000	€ 3.470.000
2021	257.500	€ 1.975.000	€ 395.000	€ 50.000	€ 2.420.000	€ 300.000	€ 2.720.000
2022	230.000	€ 2.800.000	€ 560.000	€ 50.000	€ 3.410.000	€ 300.000	€ 3.710.000
2023	397.500	€ 2.500.000	€ 500.000	€ 50.000	€ 3.050.000	€ 300.000	€ 3.350.000
2024	180.000	€ 1.200.000	€ 240.000	€ 30.000	€ 1.470.000	€ 300.000	€ 1.770.000
2025	110.000	€ 1.050.000	€ 210.000	€ 30.000	€ 1.290.000	€ 300.000	€ 1.590.000
2026	110.000	€ 850.000	€ 170.000	€ 30.000	€ 1.050.000	€ 300.000	€ 1.350.000
2027	110.000	€ 850.000	€ 170.000	€ 30.000	€ 1.050.000		€ 1.050.000
2028	40.000	€ 600.000	€ 120.000	€ 30.000	€ 750.000		€ 750.000
TOTAAL	**2.095.000**	**€ 18.375.000**	**€ 3.675.000**	**€ 650.000**	**€ 22.700.000**	**€ 2.100.000**	**€ 24.800.000**

Jaartal	Totale kosten	Uit natuur-budget PNH/LIFE	Provincie NH	Utrecht	Wijdemeren	Stichtse Vecht	Water-schap	Privaat	Plassen-schap
2017-2018	€ 950.000		€ 315.000	€ 135.000	€ 108.000	€ 72.000	€ 180.000		€ 45.000
2019	€ 4.090.000	€ 1.100.000	€ 1.024.579	€ 439.105	€ 351.284	€ 234.189	€ 585.474		€ 146.368
2020	€ 3.470.000	€ 1.200.000	€ 719.526	€ 308.368	€ 246.695	€ 164.463	€ 411.158		€ 102.789
2021	€ 2.720.000	€ 1.100.000	€ 470.842	€ 201.789	€ 161.432	€ 107.621	€ 269.053		€ 67.263
2022	€ 3.710.000	€ 1.100.000	€ 799.105	€ 342.474	€ 273.979	€ 182.653	€ 456.632		€ 114.158
2023	€ 3.350.000	€ 1.100.000	€ 679.737	€ 291.316	€ 233.053	€ 155.368	€ 388.421		€ 97.105
2024	€ 1.770.000		€ 487.421	€ 208.895	€ 167.116	€ 111.411	€ 278.526		€ 69.632
2025	€ 1.590.000		€ 415.800	€ 178.200	€ 142.560	€ 95.040	€ 237.600		€ 59.400
2026	€ 1.350.000		€ 348.158	€ 149.211	€ 119.368	€ 79.579	€ 198.947		€ 49.737
2027	€ 1.050.000		€ 348.158	€ 149.211	€ 119.368	€ 79.579	€ 198.947		€ 49.737
2028	€ 750.000		€ 248.684	€ 106.579	€ 85.263	€ 56.842	€ 142.105		€ 35.526
TOTAAL	**€ 24.800.000**	**€ 5.600.000**	**€ 5.857.011**	**€ 2.510.147**	**€ 2.008.118**	**€ 1.338.745**	**€ 3.346.863**		**€ 836.716**

Bijlage 2b | Kostenraming en financieringsvoorstel zwevend slib aanpak

Kostenraming zwevend slib/helderwater

Maatregel Jaartal	Defosfaterings-maatregelen (€)	Luwte maatregelen (€)	Overige maatregelen (€)	TOTAAL (€)
2017	200.000	0	0	200.000
2018	1.200.000	0	75.000	1.275.000
2019	1.000.000	1.500.000	75.000	2.575.000
2020	0	2.000.000	0	2.000.000
2021-2028	0	0	pm	pm
Totaal	**2.400.000**	**3.500.000**	**150.000**	**6.050.000**

Financieringsvoorstel zwevend slib opgave

Jaartal	Kosten waterkwaliteits maatregelen	PAS/POP	Waterschap	Provincie Noord-Holland
2017	€ 200.000	€ 100.000	€ 100.000	0
2018	€ 1.275.000	€ 940.000	€ 297.500	€ 37.500
2019	€ 2.575.000	€ 840.000	€ 947.500	€ 787.500
2020	€ 2.000.000	0	€ 1.000.000	€ 1.000.000
2021-2028	pm	pm	pm	pm
Totaal	**6.050.000**	**1.880.000**	**2.345.000**	**1.825.000**

Bijlage 3 | Toelichting mesotrofe verlanding

Bron: Hoofdstuk V11 *Verlanding: van plassen naar moerassen*.
Uit: Natuur & landschap van de Vechtstreek, Wim Weijs iov KNNV

Bij verlanding wordt water op den duur vervangen door veen, dat wil zeggen door samengeperste plantenresten. Bepaalde planten kunnen met hun wortels en wortelstokken modder en bagger vasthouden en zo een bodemlaag vormen die ze ophogen door hun eigen afgestorven resten. De kragge is ontstaan. Verlanding onder voedselrijke omstandigheden komt voldoende voor in het Oostelijk Vechtplassen gebied. Maar de mesotrofe verlanding is onvoldoende aanwezig. In onderstaand successie stadia schema (rechtsonder) zijn de mesotrofe verlanding stadia roze gekleurd.

Het ontstaan van mesotrofe verlanding heeft omstandigheden nodig met voldoende kwelwater en weinig voedingsstoffen. Dan ontstaan jonge mesotrofe verlandingstadia met zeldzame plantensoorten en bijbehorende fauna. De jonge stadia van mestrofe verlanding kunnen ontstaan door:

- ophoging van de waterbodem (linksboven)
- uitgroei van drijvende plantenmassa's vanaf een oever (rechtsboven)
- de vorming van drijvende eilandjes, die zich later ergens verankeren (links onder).

Deze jonge mesotrofe verlandingsstadia kunnen verder doorgroeien naar trilveen, veenmosrietland en uiteindelijk hoogveen-bos. Het is voor Natura2000 belangrijk dat al deze mestrofe verlandingsstadia voldoende in ruimte en tijd aanwezig zijn.

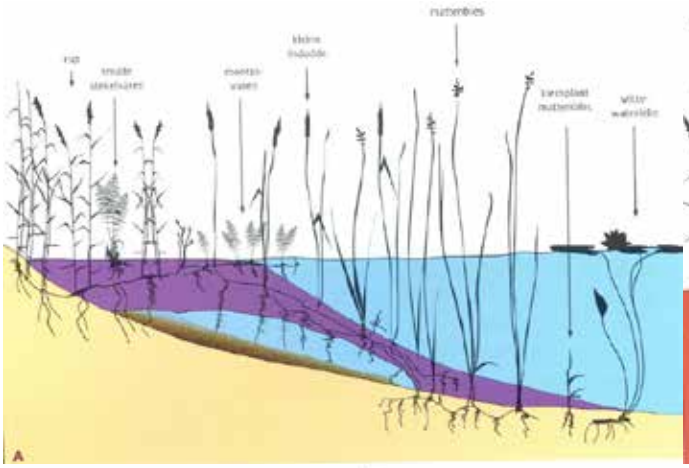

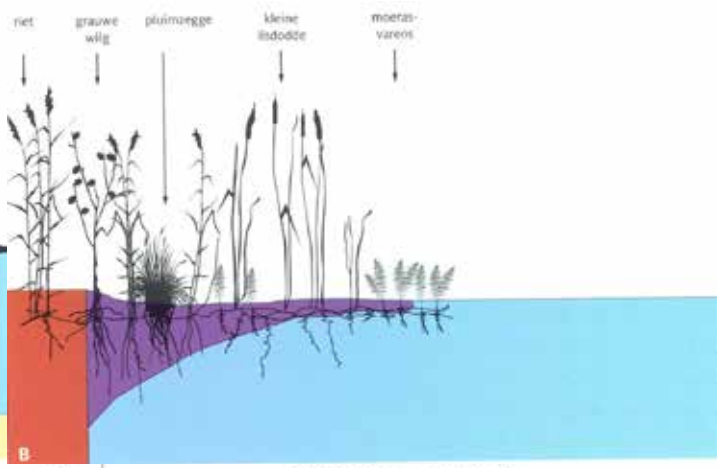

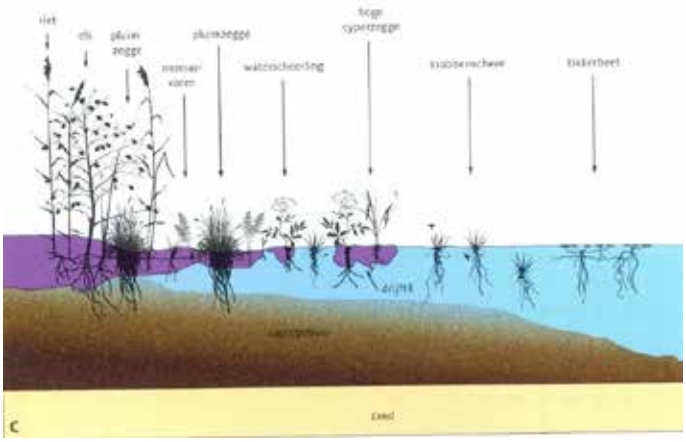

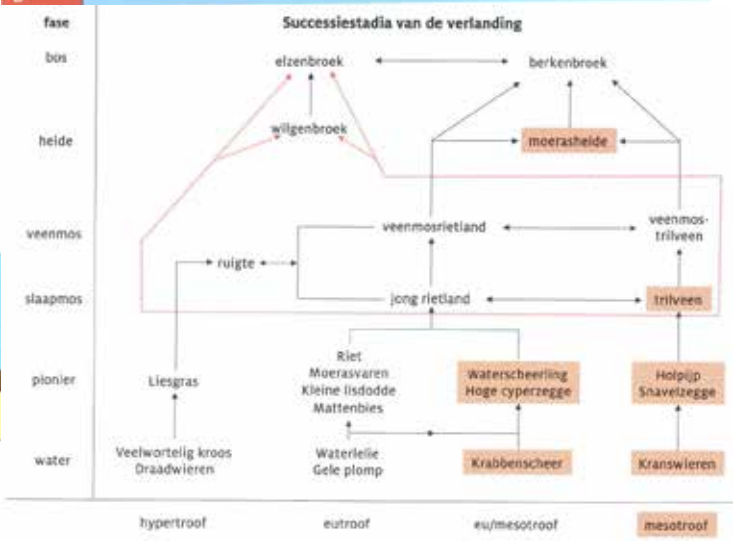

Bijlage 4 | Kaart indicatieve vogelmaatregelen incl. zoekgebieden

Bron: uitkomst werksessie werkgroep natuurmaatregelen Gebiedsakkoord

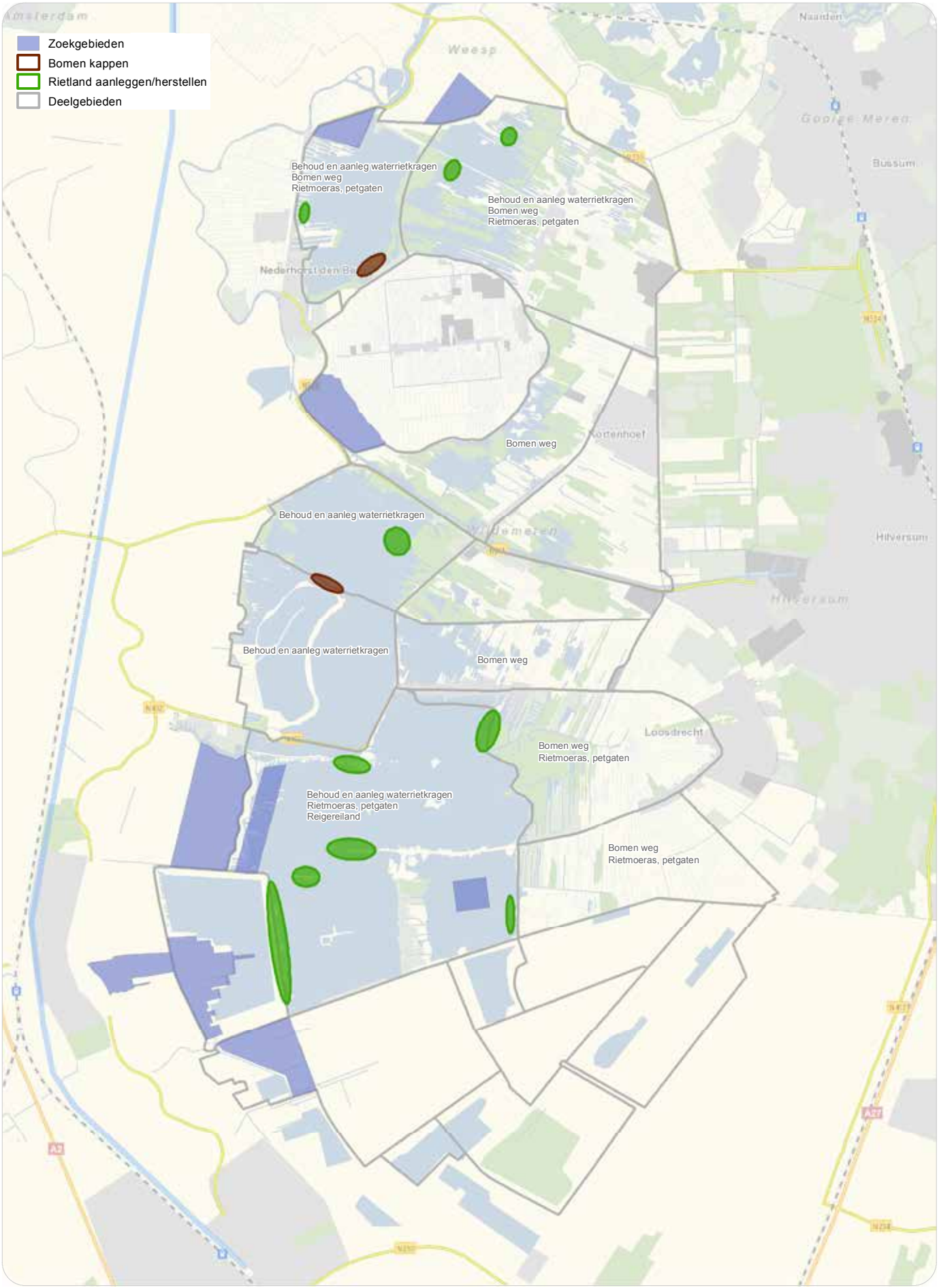

0 1 2 Km.
Bron: Provincie Noord-Holland

N

Provincie Noord-Holland
Sector Onderzoek en Informatie

Datum: oktober 2017
Copyright: Kadaster
Formaat: A3
Projectnr.: 491973

Bijlage 5 | Kaart verkenning kansrijke locaties voor mesotrofe verlanding

Bron: uitkomst werksessie werkgroep natuurmaatregelen Gebiedsakkoord

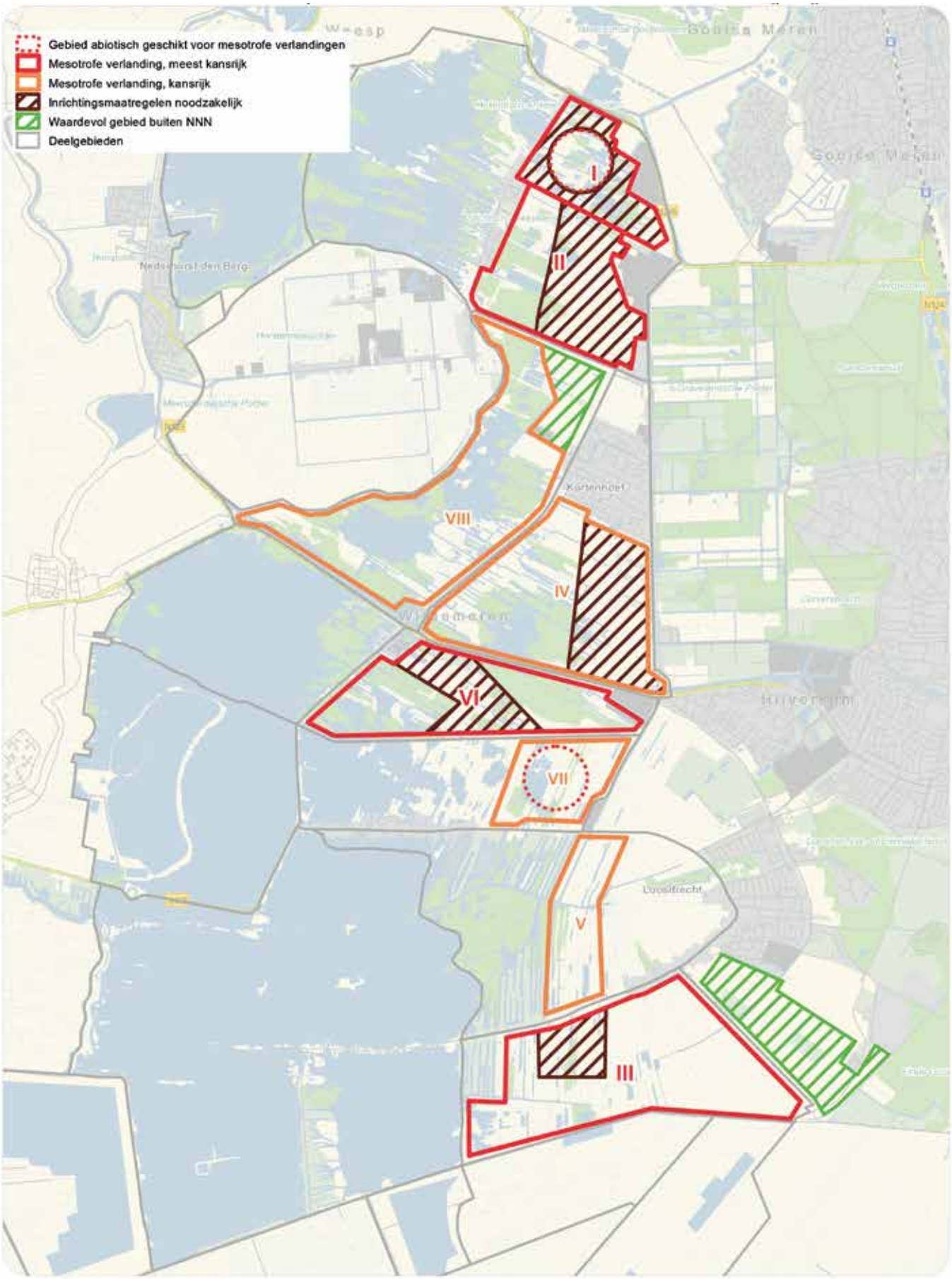

0 1 2 Km.
Bron: Provincie Noord-Holland

N

Provincie Noord-Holland
Sector Onderzoek en Informatie

Datum: oktober 2017
Copyright: Kadaster
Formaat: A3
Projectnr.: 491973

Bijlage 6a | Kaart NNN opgave

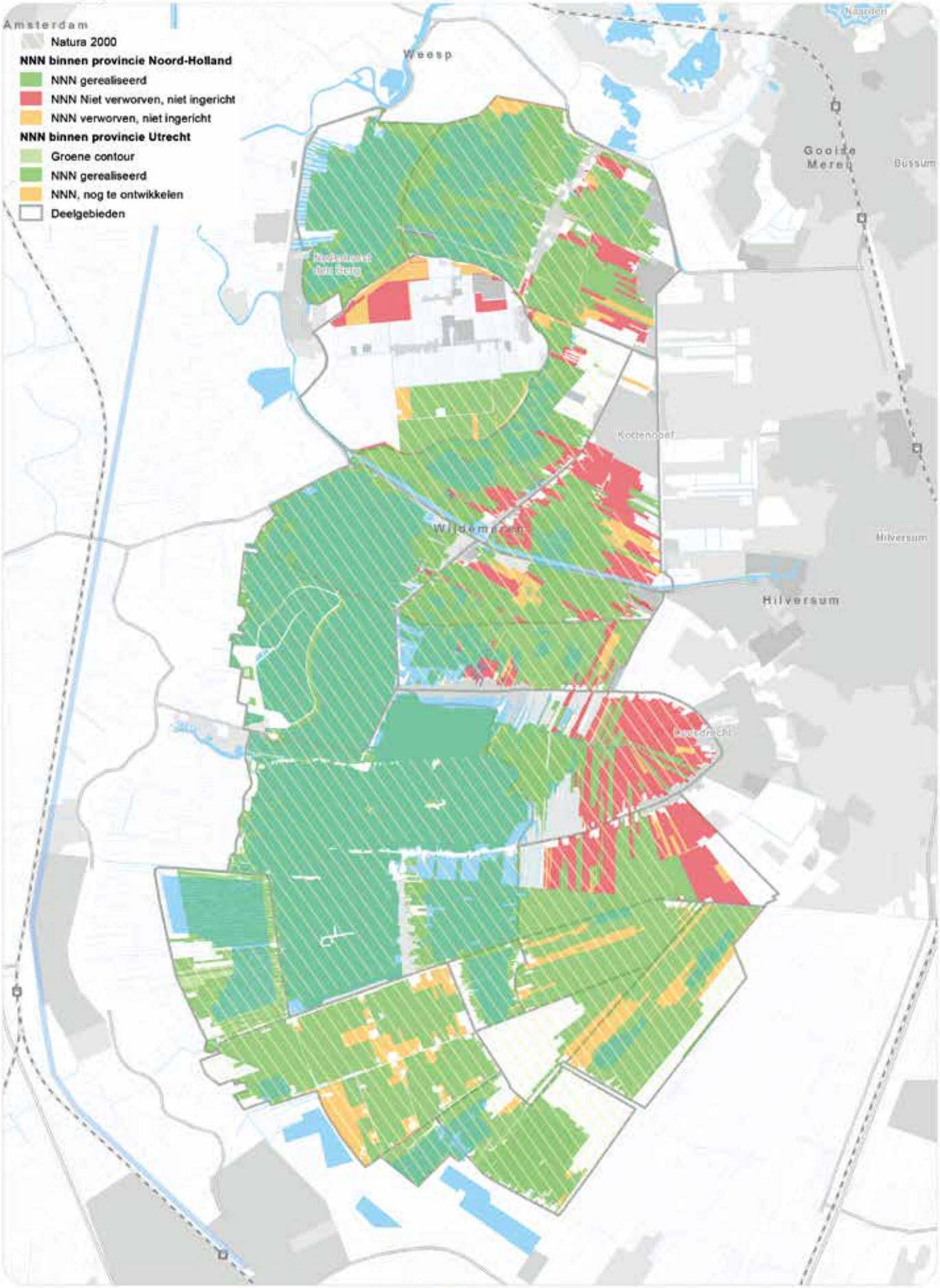

Bijlage 6b | Tabel NNN opgave

Gegevens 2017

Noord-Holland Gebiedsnaam	Gebied nr	NNN gerealiseerd (ha)	Niet verworven en niet ingericht (ha)	Verworven, niet ingericht (ha)
Spiegel- en Blijkpolderplas	1	291,2	0,3	0,0018
Stichtse- en Ankeveensche polders	2	635,5	55,5	29,2
Horstermeer	3	121,1	47,8	46,2
	76 ha zoekgebied agrarisch natuur beheer in Ruime Jas			
Kortenhoef West	4	284,5	33,9	5,3
Kortenhoef Oost	5	126,5	110,4	22,7
't Hol	6	174,3	31,8	22,1
Vuntus	7	208,9	29,9	10
Wijde Blik, Loenderveense- en Waterleidingplas	8	758,8	1,7	0
Loosdrechtse- en Breukeleveense plas	9	1129,5	0,2	0,04
Weersloot	10	116,3	144,5	14,5
Ster van Loosdrecht	12	160,3	177,5	1,9
	TOTAAL	**4007**	**634**	**152**
Utrecht		**Groene contour**	**Natuur**	**Natuur (agr gebruik)**
Kievitsbuurt	11	12	213	15

Bijlage 6c | Kaart type eigenaren niet-ingerichte NNN gronden

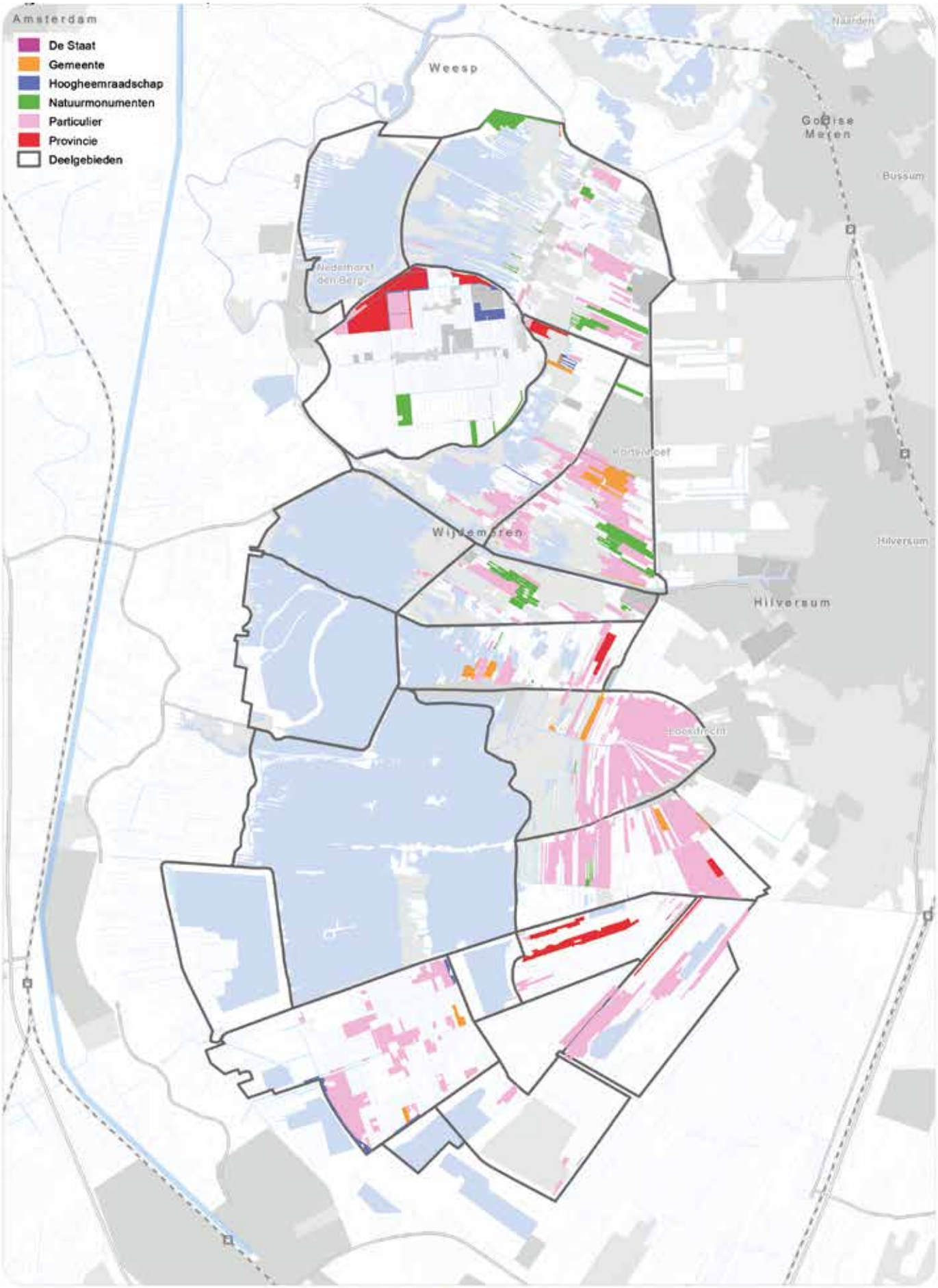

Bijlage 7 | Kaart ontsnipperingslocaties

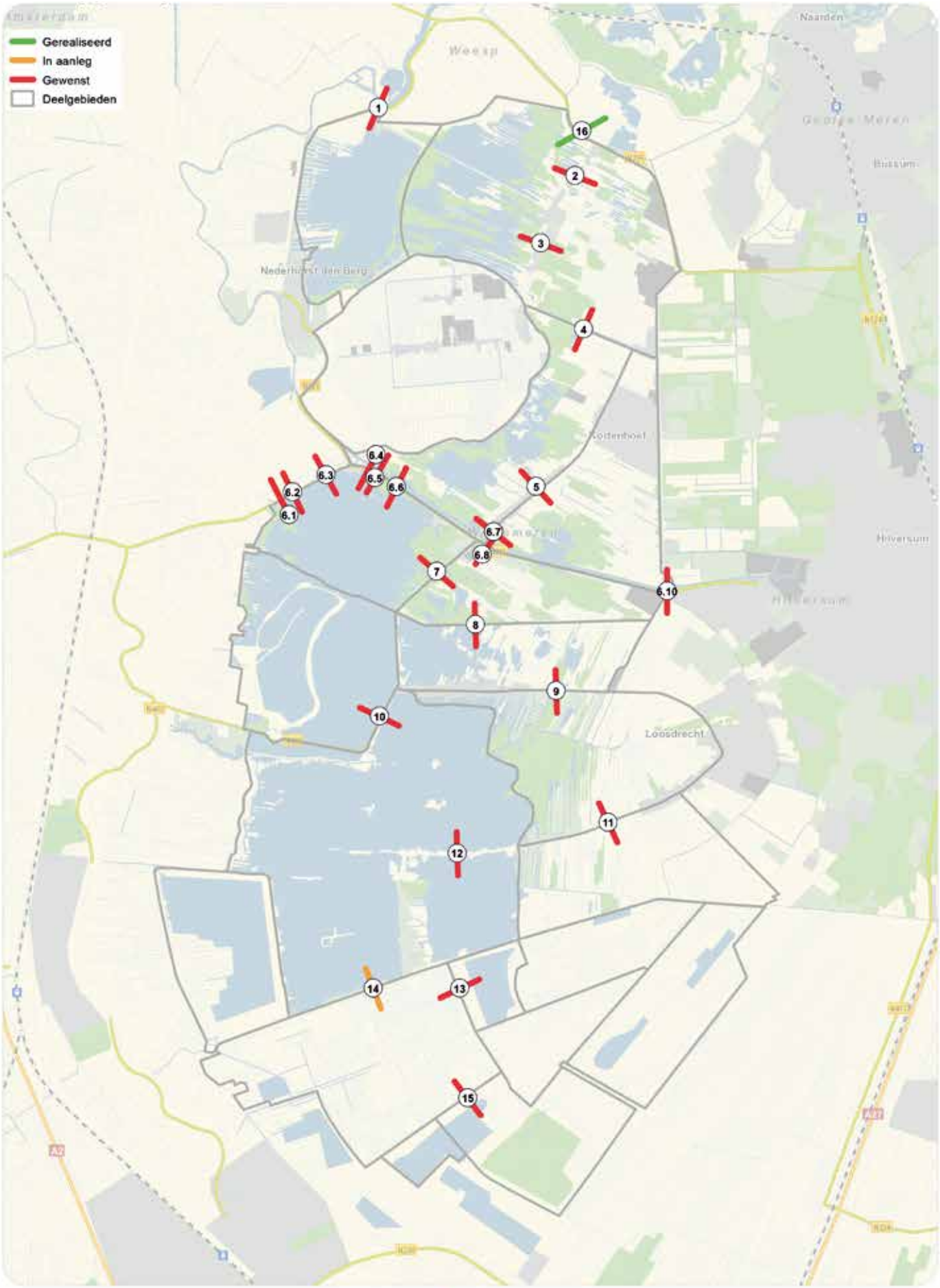

0 1 2 Km.
Bron: Provincie Noord-Holland

N

Provincie Noord-Holland
Sector Onderzoek en Informatie

Datum: juni 2017
Copyright: Kadaster
Formaat: A3
Projectnr.: 491973

Bijlage 8 | Kostenoverzicht versterken ecologische waarden

	Kostenraming	Opmerkingen	Dekking		
			Waterschap	Provincie NH	Overig
2.3 Aquatisch					
Spiegelplas	170.000	Aanleggen 1,75km nvo	170.000		
Ankeveen*	1.800.000	Omleiden waterstroom vanuit achterland HAP/SAP (DG2)			1.800.000 (POP)
Kortenhoef-west*	700.000	Beperken externe fosfaatbelasting Kortenhoefse Plassen (DG4)			700.000 (POP)
Wijde Blik	800.000	Beperken fosfaatbelasting H'sums kanaal (DG8a)	pm	pm	pm
't Hol	250.000	Herstel invloed kwelwater (DG6)	250.000		
Weersloot	200.000	Instellen polderdoorstroomprincipe (DG10)			200.000 (PAS)
Ster	430.000	Instellen polderdoorstroomprincipe (DG12)			430.000 (PAS)
Diverse locaties	pm	Waterkwaliteitsmaatregelen i.k.v. het WGB (oa voor natuurontwikkeling Oostflank)			
2.5.3 Bestrijding exoten	1.000.000	Opstellen PvA en uitvoeren maatregelen		500.000	500.000
2.1 Mesotrofe verlanding*					
HAP/SAP	1.270.500	Exclusief grondkosten		1.270.500	
't Hol	900.000	Exclusief grondkosten		900.000	
Weersloot/Egelshoek	2.385.000	Exclusief grondkosten		2.385.000	
2.1 Overig NNN*					
Kortenhoef West	588.000	Exclusief grondkosten		588.000	
Kortenhoef Oost	1.950.000	Exclusief grondkosten		1.950.000	
Vuntus	598.500	Exclusief grondkosten		598.500	
Wijde Blik, Loenderveenseplas	25.500	Exclusief grondkosten		25.500	
Horstermeerpolder	5.500.000	Exclusief grondkosten		5.500.000	
Ster van Loosdrecht	2.691.000	Exclusief grondkosten		2.691.000	
Habitat moerasvogels					
2.4.3 Loosdrechtse plassen	5.600.000	Natuureilanden (30 ha); kosten zijn opgenomen in de baggeropgave		5.600.000	
2.4.1 Diverse locaties	600.000	40 ha omvorming privaat eigendom bos/water -> rietmoeras		600.000	
2.4.4 Diverse locaties	1.200.000	80 ha kwaliteitsimpuls bestaande natuur		1.200.000	
2.5.2 (Nood)maatregel Ganzenvraat *(proces)*	50.000	Afvangen ganzen en 1,5 km rietherstel op korte termijn		50.000	
2.5.1 Pva populatiebeheer ganzen	1.000.000	Uitvoeren maatregelen ganzenvraat (ged.10 jaar)		1.000.000	
Ontsnippering					
2.2 N201	2.071.000			2.071.000	
2.2 Diverse lokale wegen	1.800.000	Ontsnippering op 12 plekken		1.800.000	
TOTAAL	**33.579.500**		**420.000****	**28.729.500**	**3.630.000**

* Dit zijn de kosten voor inrichting obv normkosten, excl. de kosten voor het beschikbaar krijgen van de gronden (middels aankoop, onteigening of SKNL).
** Indien nader onderzoek uitwijst dat beperken fosfaatbelasting Hilversums Kanaal nodig is, dan kan dit bedrag verhoogd worden.

Bijlage 9 | Kaart watersysteemmaatregelen

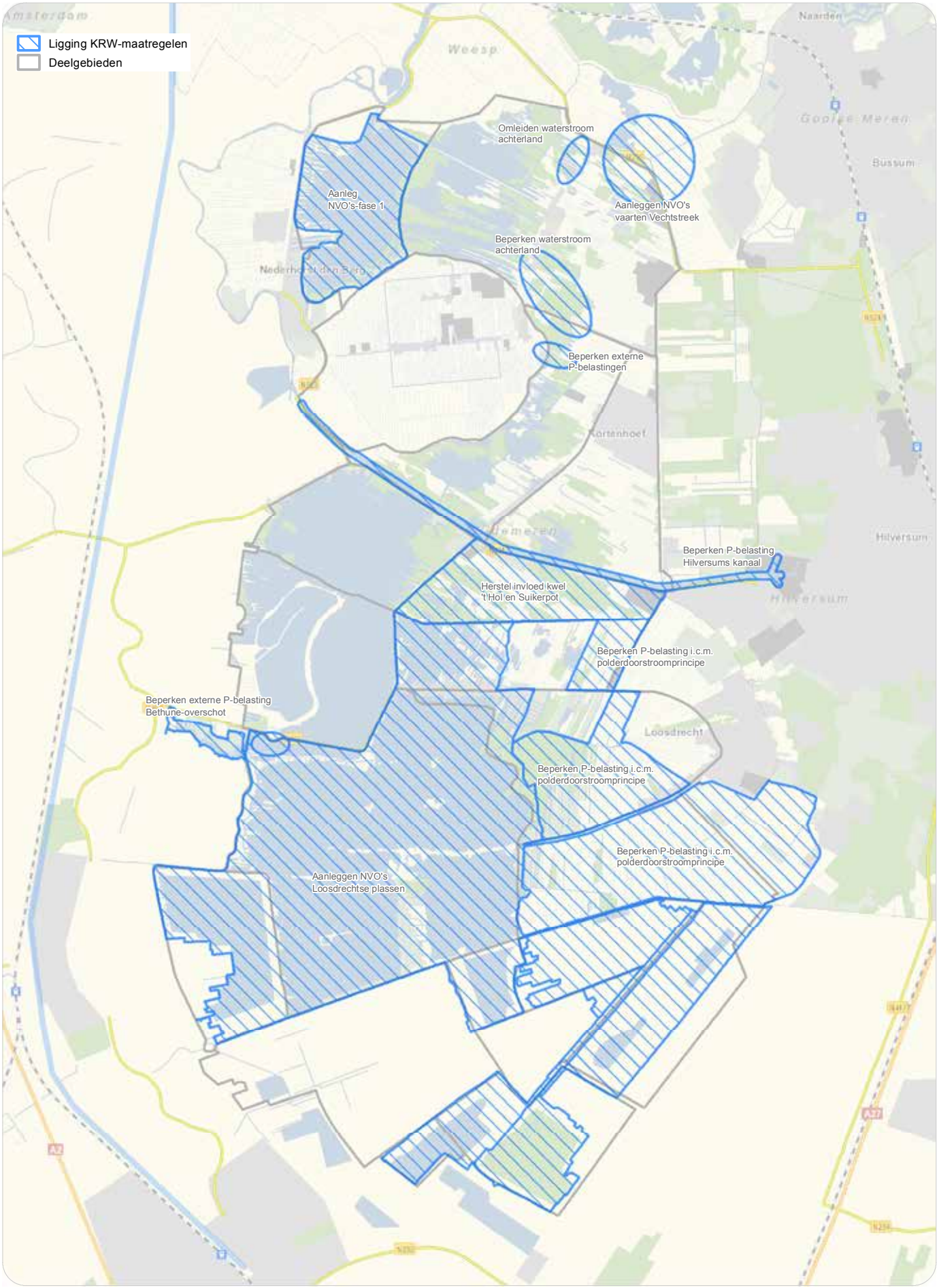

0 1 2 Km.
Bron: Provincie Noord-Holland

N

Provincie Noord-Holland
Sector Onderzoek en Informatie

Datum: oktober 2017
Copyright: Kadaster
Formaat: A3
Projectnr.: 491973

Bijlage 10 | Kaart biologische kwaliteit waterlichamen

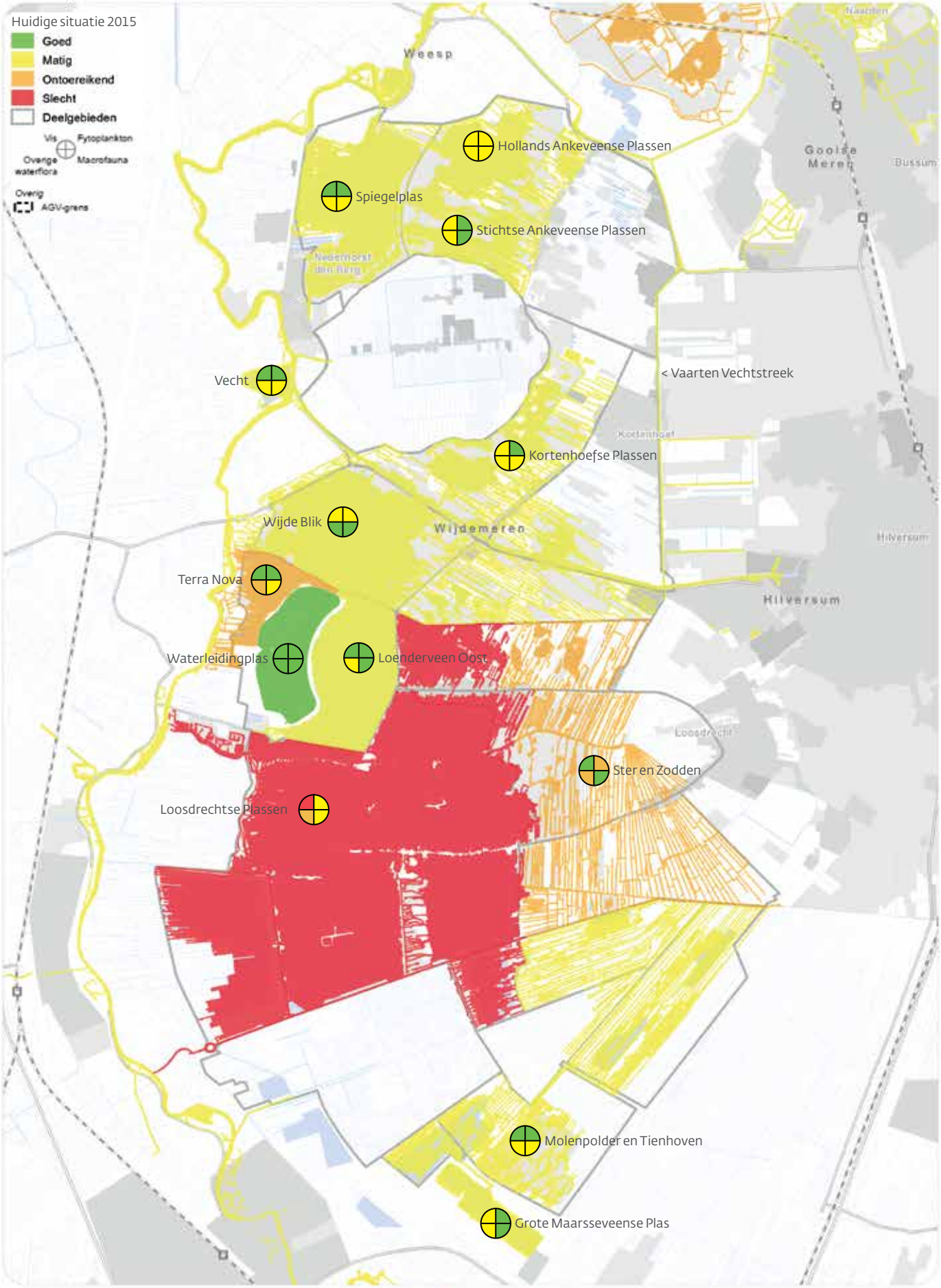

Bijlage 11 | Kaart zoeklocaties maatregelen voor N2000 moerasvogels

Bron: Jan van der Winden-Ecology, mrt-2017

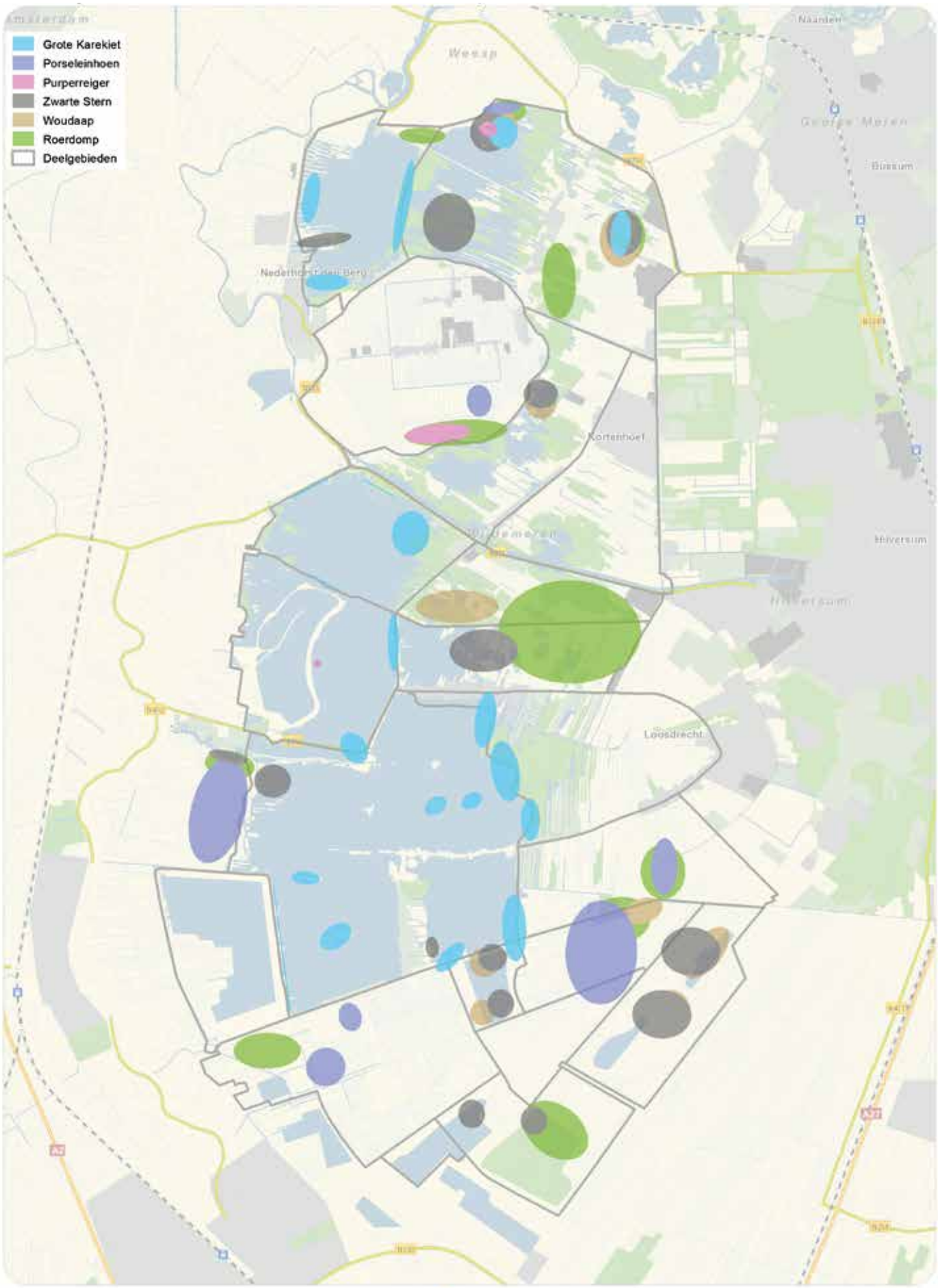

Bijlage 12 | Kwantificering maatregelen voor N2000 moerasvogels

in bewerking door werkgroep natuurmaatregelen GA

versie23-02-2017

Eigenaar: zie tekening

Eigenaar: er zijn la bomne weggehaald, onduidelijk of het voldoende is en op de goede plekken is gedaan

Eigenaar: er zijn al bomen weggehaald, onduidelijk of het voldoende is en op de goede plekken is gedaan

Eigenaar: optie vervallen

Eigenaar: zelfde oppervlak als petgaten, bomen door petageten vervangen

Eigenaar: is nu minder (was 0,5), NM wil dit beperkt

	behoud en aanleg waterrietkragen	bomen weg (stern/woudaap e.d)	rietmoeras/petgaten	reigereiland	beperkte peilopzet	roerdomp	woudaap	purperreiger	porseleinhoen	zwarte stern	snor	grote karekiet	
Gebied	*km*	*ha (zoekgebied)*	*ha*	*ha*	*ha*	*territoria*	*territoria*	*paren*	*territoria*	*paren*	*territoria*	*territoria*	
Spiegelpolder	1	5	0				1			10	3	10	
Ankeveen	0,2	??					2			??	3	5	
Ankeveen oost		14	14			1	1		1	10	5		
Horstermeer bestaand moeras					40	0-1			2		10		
Kortenhoef west		??					1			??			
Kortenhoef oost													
Muyeveld			10								5		
Stille Plas			20	20		0-1	2	kolonie	3	10	10	10	
Het Hol													
Vuntus		??								??			
Wijde Blik	0,5											5	
Loenderveen e.o.	0,5											5	
Loosdrecht	2,5											25	
Weersloot		14	40			1	1		2		10		
Kievitsbuurt													
De Ster		14	10			1			1		4		
M4			53			2		kolonie	3		10		
TOTAAL opp/km	5	47	147	20	40	5	8	2 kolonies	12	30	60	60	**broedparen nieuw**
Toelichting	Behoud rietkragen langs plassen en petgaten aanleg nieuwe rietkragen in combinatie met rasters. Populatiebeheer ganzen is ook een optie ipv rasters. Combinatie van verschralen graslanden en vangst ganzen mogelijk.	Bomen binnen een opgegeven oppervlak weghalen. Vaak is dit hetzelfde oppervlak als de petgaten die gegraven moeten worden. Petgaten vervangen het bos	aanleg aaneengesloten rietmoeras en andere helofyten in 10-50 cm water. Of brede diepe petgaten met glooiende oevers.	aanleg eiland bijvoorbeeld baggerdepot voor purperreigers	conform plan voor Horstermeer uitgegaan van beperkte peilopzet	3	10	1 kolonie	5	70	0	40	**nodig om doel te halen**

Eigenaar: er zijn la bomne weggehaald, onduidelijk of het voldoende is en op de goede plekken is gedaan

Eigenaar: zelfde oppervlak als petgaten, bomen door petageten vervangen

Het oppervlak aaneengesloten moeras: dat is 20 hectare (zie rapport)

Voor roerdomp minimaal 2 van deze eenheden nodig voor succes.

De watervogels: we hebben als voorwaarde gesteld dat er 1 gebied bij zou moeten met extra rust. Daarvoor was de zuidzijde van de Stille Plas bedacht. Dat loopt geheel in lijn met het plan voor het natuureiland dat ook rust nodig heeft. Daarmee worden de doelen gegarandeerd op de lange termijn. Wijde Blik is dus niet nodig. Mag wel maar dat is dan een plus.

Afbeelding hoort bij 'Bomen weg' in Ankeven-oost

Bijlage 13 | Kaart impressie Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen

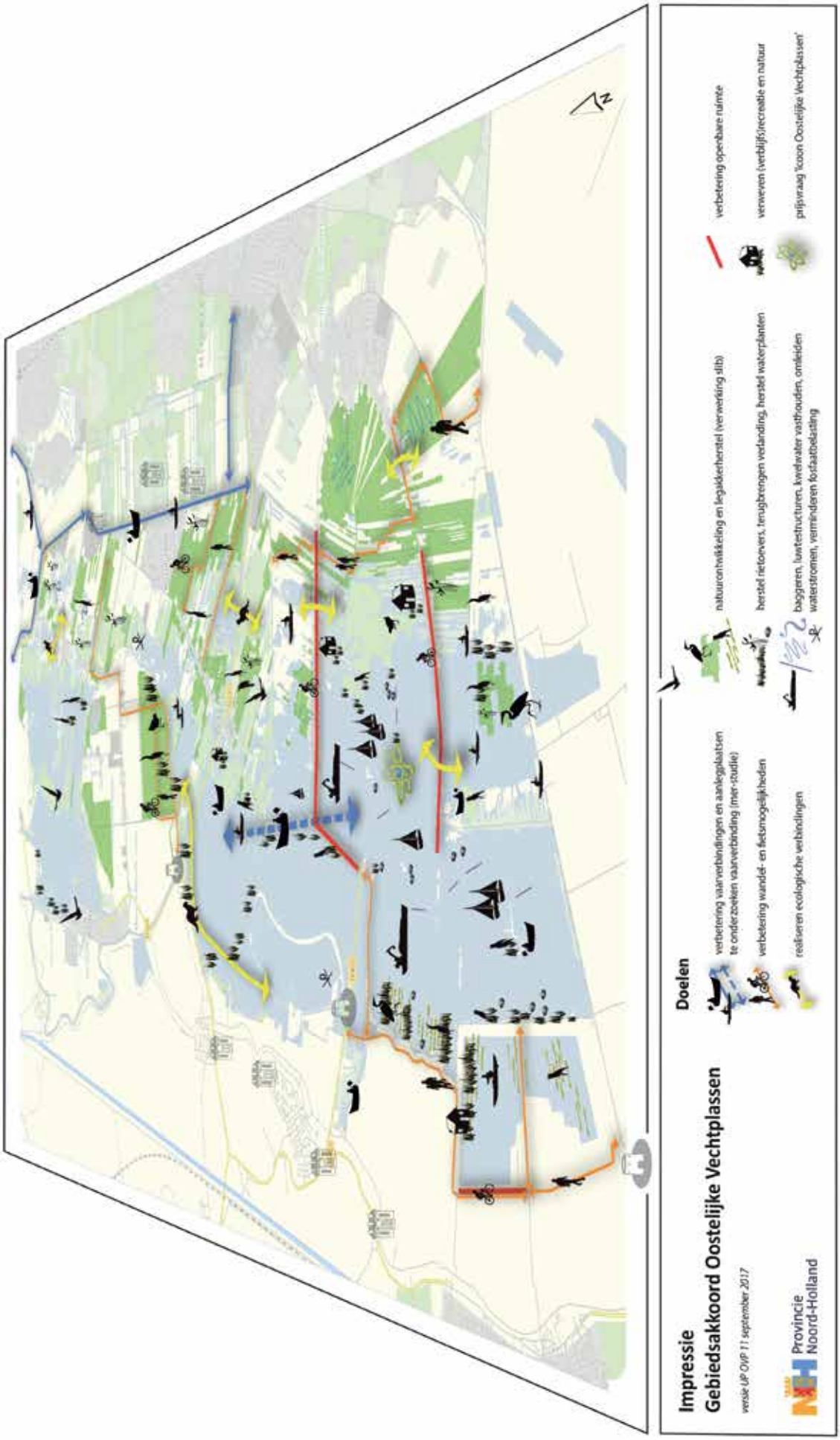

HAARLEM, DECEMBER 2017